

**Diagnoza
lokalnych zasobów
i potrzeb w zakresie
usług społecznych
dla powiatu
sierpeckiego**

Mazowsze.
serce Polski

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

„Projekt „Dla ciebie, dla mnie, dla nas – rozwój usług społecznych na Mazowszu”

Łączymy

Aktywizujemy

Wspieramy

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

- 00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 80/82
- tel. 22 376 85 00, e-mail: mcps@mcps.com.pl
- www.mcps.com.pl

Dokument wytworzono w okresie wrzesień 2024 – maj 2025 r.

Opracowanie: IBC Advisory Spółka Akcyjna oraz Centrum Badań Marketingowych Indicator Sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

Wykaz używanych pojęć i skrótów	5
Wprowadzenie.....	7
Najważniejsze wnioski	9
I. Demografia	9
II. Sytuacja gospodarcza powiatu	9
III. Lokalne zasoby usług społecznych	9
IV. Pomoc społeczna	10
V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w powiecie sierpeckim w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	10
VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w powiecie sierpeckim w świetle danych zastanych i badań ankietowych	11
VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w powiecie sierpeckim w świetle danych zastanych i badań ankietowych	13
VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w powiecie sierpeckim w świetle danych zastanych i badań ankietowych	13
IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w powiecie sierpeckim w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	15
X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie sierpeckim w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	16
Rozdział I Diagnoza lokalnych zasobów powiatu sierpeckiego w zakresie usług społecznych w świetle analizy danych zastanych	18
I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej	18
II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych	19
III. Analiza świadczonych usług społecznych	24
Rozdział II Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego mieszkańców powiatu sierpeckiego.....	32
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	32
II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów.....	34
Rozdział III Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie sierpeckim	57
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	57
II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	59
III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych	61
IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w powiecie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji	63

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)	65
VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie powiatu	66
Spis tabel	68
Spis wykresów	69

WYKAZ UŻYWANYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW

CAPI –wywiad bezpośredni (ang. Computer Assisted Personal Interview).

CAWI – Computer Assisted Web Interview, ankieta online.

CATI – wywiad telefoniczny (ang. Computer-Assisted Telephone Interviewing).

CUS – Centrum Usług Społecznych.

Deinstytucjonalizacja (DI) - rozumiana nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Diagnoza – Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych na Mazowszu.

DPS – Dom Pomocy Społecznej.

EFS – Europejski Fundusz Społeczny.

Gmina - podstawowa jednostka samorządu terytorialnego w Polsce, odpowiedzialna za lokalne sprawy publiczne. Jest najmniejszym szczeblem administracji publicznej, obejmującym obszar jednej lub kilku miejscowości.

GUS – Główny Urząd Statystyczny.

JOPS – Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej.

LPDI – Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych.

MCPS – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

NSP – Narodowy Spis Powszechny.

OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej.

Osoba w wieku poprodukcyjnym – zaczyna się po 60 roku życia dla kobiet i po 65 roku życia dla mężczyzn, zgodnie z ustawowym wiekiem emerytalnym.

Osoba w wieku produkcyjnym – przedział wiekowy obejmuje osoby od 18 do 60 lat dla kobiet i od 18 do 65 lat dla mężczyzn.

Osoba w wieku przedprodukcyjnym – osoba, która jeszcze nie osiągnęła wieku, w którym może podjąć pracę zawodową i w związku z tym nie uczestniczy w rynku pracy.

OZPS – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Przemoc domowa – formy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej lub emocjonalnej agresji stosowanej w relacjach rodzinnych lub bliskich, gdzie jedna osoba lub grupa osób sprawuje kontrolę nad inną.

Przyrost naturalny – różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na danym obszarze w określonym czasie, zazwyczaj w ciągu roku. Jest jednym z podstawowych wskaźników demograficznych służących do oceny czy populacja danego kraju lub regionu rośnie, maleje, czy pozostaje na stabilnym poziomie.

REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej.

ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy.

Usługi społeczne – działania i programy realizowane przez państwo, samorządy lokalne lub organizacje pozarządowe, mające na celu wspieranie dobrostanu społecznego i zaspokajanie podstawowych potrzeb obywateli. Ich głównym celem jest pomoc osobom, które z różnych powodów (np. ekonomicznych, zdrowotnych, społecznych) nie są w stanie samodzielnie zadbać o siebie lub poprawić swojej sytuacji życiowej.

WPROWADZENIE

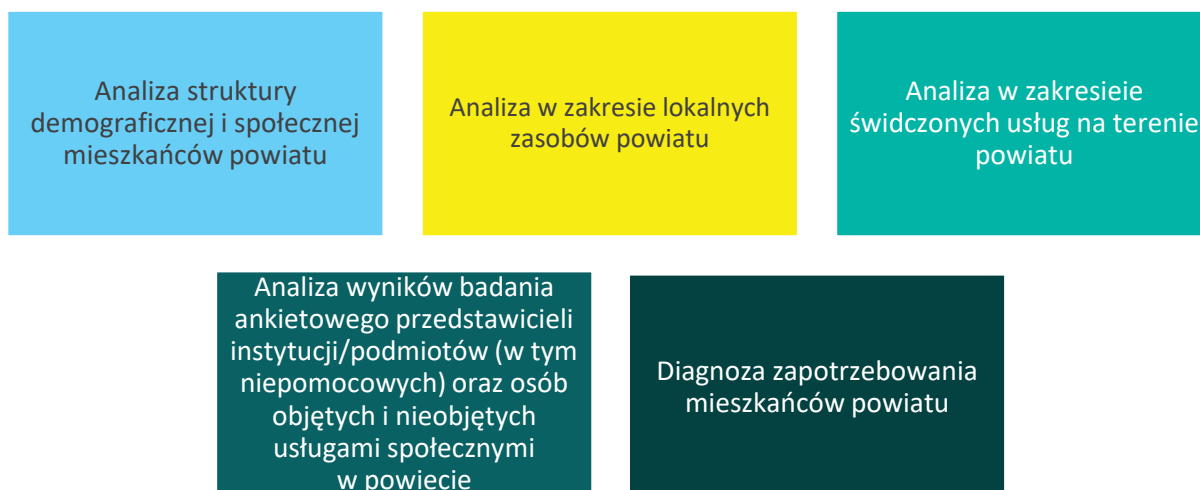
Organizowanie usług społecznych, obok polityki zabezpieczenia dochodu są współcześnie najważniejszym komponentem polityk publicznych państwa w zakresie realizowanej polityki społecznej. Stanowią one odpowiedź na wyzwania społeczne i powiązane są z potrzebami wynikającymi z takich procesów jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, ryzyka socjalne, kryzysy personalne i rodzinne, a także zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje.

W jednostkach samorządu terytorialnego rozwój usług społecznych, powinien wspierać proces deinstytucjonalizacji rozumiany nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki całodobowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania. Zmiany w zakresie DI będą następowały w pierwszej kolejności poprzez uruchamianie nowych usług i nowych miejsc świadczenia usług w tzw. środowisku, tak by zapełnić obecnie istniejącą lukę pomiędzy opieką domową a instytucjonalną opieką całodobową.

Aby sprostać wyzwaniom związanym z rozwojem usług społecznych i deinstytucjonalizacji na poziomie gmin i powiatów, niezbędne jest przygotowanie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych (LPDI). Jednym z elementów LPDI jest dokonanie pogłębionej diagnozy stanu istniejącego i potrzeb społeczności lokalnej co do zakresu oraz form funkcjonowania i rozwoju usług społecznych.

Dlatego też głównym celem „Diagnozy lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych w województwie mazowieckim” (zwanej dalej Diagnozą) jest kompleksowa ocena stanu i potrzeb sektora usług społecznych w gminach i powiatach Mazowsza. Diagnoza zawiera analizę obecnych zasobów oraz ocenę potrzeb mieszkańców województwa, szczególnie w kontekście opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, bezdomnymi, w kryzysie zdrowia psychicznego oraz dla rodzin z dziećmi w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Niniejszy dokument stanowi raport częściowy z Diagnozy i dotyczy powiatu sierpeckiego. Diagnoza składała się z 5 głównych komponentów badawczych. Tworzą one pełny obraz sytuacji w zakresie zasobów i potrzeb sektora usług społecznych w powiecie sierpeckim oraz przedstawiają analizę zasobów i potrzeb kadrowych instytucji w tej jednostce samorządu terytorialnego.

Rysunek 1. Komponenty badawcze diagnozy.

Źródło: Opracowanie własne IBC.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

I. Demografia

Powiat sierpecki zamieszkiwało na koniec 2023 roku 48 259 osób, z czego 24 427 stanowiły kobiety, a 23 832 to mężczyźni. Spośród ogółu ludności, 8 988 mieszkańców to osoby w wieku przedprodukcyjnym, 28 322 mieszkańców to osoby w wieku produkcyjnym, zaś 10 949 mieszkańców to osoby w wieku poprodukcyjnym.

II. Sytuacja gospodarcza powiatu

Z uzyskanych danych dotyczących sytuacji gospodarczej powiatu wynika, że jego dochody per capita były niższe od średniej wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych również była niższa od wskaźnika dla województwa.

III. Lokalne zasoby usług społecznych

W powiecie sierpeckim funkcjonowały podmioty ekonomii społecznej, które wspierały lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominowały organizacje pozarządowe, których liczba wynosiła 189, co stanowiło największą grupę w tej kategorii. Na terenie powiatu funkcjonowało również 81 Kół Gospodyń Wiejskich, centrum integracji społecznej, warsztat terapii zajęciowej i spółdzielnie socjalne.

W powiecie sierpeckim funkcjonowało 11 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, w tym: 1 PCPR, 7 OPS, 1 DPS, 1 ŚDS, 1 OIK. Na terenie powiatu działały także lokalne i powiatowe placówki wsparcia, takie jak: Dzienny dom senior+, uniwersytet trzeciego wieku, Kluby senior+, placówka opiekuńczo-wychowawcza, kluby seniora, placówka specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, świetlica środowiskowa, ognisko wychowawcze, mieszkania treningowe dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystenturę osobistą.

Jednostki samorządu terytorialnego na terenie powiatu prowadziły 1 mieszkanie treningowe.

W przypadku placówek niepomocowych w powiecie funkcjonowało na koniec 2023 roku: 7 bibliotek, 2 placówki ochrony zdrowia, 2 ośrodki kultury, ośrodek sportu i rekreacji oraz centrum kształcenia na odległość, placówki służby zdrowia.

W 2023 roku gminy powiatu sierpeckiego dysponowały 643 mieszkaniami komunalnymi, w tym 38 mieszkaniami socjalnymi. W ciągu roku złożono 47 wniosków o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwało 5 osób.

IV. Pomoc społeczna

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie sierpeckim pokazuje, że dominującą formą wsparcia były świadczenia pieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w tej formie skorzystało 1 057 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie niefinansowej otrzymały 973 osoby. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwały w przeważającej części kobiety i osoby w wieku produkcyjnym.

Wśród pięciu głównych powodów przyznawania pomocy przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie sierpeckim w 2023 roku należy wymienić:

- ubóstwo, które dotknęło 502 rodzin
- bezrobocie, które dotknęło 478 rodzin
- długotrwałą lub ciężką chorobę, która dotyczyła 463 rodzin
- niepełnosprawność, która wystąpiła u 358 rodzin
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, która dotyczyła 260 rodzin, w tym 118 rodzin niepełnych oraz 126 rodzin wielodzietnych.

W 2023 roku PCPR powiatu sierpeckiego przeprowadził 5 wywiadów środowiskowych, które objęły 5 rodzin, liczących łącznie 5 osób.

W 2023 roku ośrodki pomocy społecznej z powiatu sierpeckiego przeprowadziły 1 676 wywiadów środowiskowych, które objęły 1 452 rodziny, liczące łącznie 3 339 osób. Praca socjalna została skierowana do 1 689 rodzin, w których znajdowało się łącznie 3 919 osób. W tym samym roku zawarto 3 kontrakty socjalne.

V. Charakterystyka usług społecznych dla **osób starszych** w powiecie sierpeckim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Na terenie powiatu liczba osób starszych w 2024 r. wynosiła 10 949, co stanowiło 22,7% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 537 rodzin spośród osób starszych, z czego 393 były jednoosobowe. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 730 członków tych rodzin, co stanowiło 1,51% ogółu mieszkańców powiatu.

W gminach powiatu sierpeckiego usługi opiekuńcze świadczone dla 199 osób na łączną kwotę 1 977 707 zł.

Na terenie powiatu sierpeckiego funkcjonowały placówki wsparcia dla osób starszych i były to:

- dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych, który zapewniał 80 miejsc, prowadzony przez powiat
- Dzienny dom senior+
- Klub senior+

- uniwersytet trzeciego wieku.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu sierpeckiego dobrze wspierają osoby starsze (31% beneficjenci usług społecznych, 32% niekorzystający z nich).

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminy powiatu sierpeckiego osób starszych jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gmina dobrze wspiera takie osoby (30% badanych) niż źle wspiera (24% badanych). Natomiast opinie mieszkańców niekorzystających z usług społecznych są równo podzielone (po 30% badanych uważa, że gmina wspiera dobrze oraz źle wspiera).

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gmin powiatu sierpeckiego jest trudne (36% beneficjentów usług społecznych, 35% niekorzystających z nich).

Z analizy formularzy badawczych wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminach powiatu sierpeckiego osoby starsze najczęściej korzystały z następujących usług:

- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- dziennych ośrodków wsparcia
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców powiatu najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminy
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- dzienne ośrodki wsparcia.

VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w powiecie sierpeckim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według NSP w powiecie sierpeckim zamieszkiwało 7 708 osób z niepełnosprawnościami. W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 358 rodzin zamieszkujących gminy powiatu sierpeckiego, w których żyło łącznie 566 osób. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłki okresowe dla 12 osób w kwocie 26 363 zł.

Z poziomu PCPR udzielono w 2023 r. następujących usług/dofinansowania:

- na pomoc w celu likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 23 osobom na łączną kwotę 128 665 zł
- na turnusy rehabilitacyjne, w których wzięło udział 149 osób, przeznaczono łącznie 144 654 zł
- na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny 247 osoby na łączną kwotę 785 499 zł
- w ramach programu „Aktywny samorząd” 29 świadczeń na łączną kwotę 150 722 zł dla 29 osób z niepełnosprawnościami.

W powiecie sierpeckim w 2023 roku:

- na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych przeznaczono 1 081 520 zł
- na zespoły orzekania o niepełnosprawności wydano 295 434 zł.

W ramach projektów gminy powiatu sierpeckiego oferowały także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu sierpeckiego dobrze wspierają osoby z niepełnosprawnościami (29% beneficjentów usług społecznych, 31% niekorzystających z nich).

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia, że usługi oferowane przez gminy powiatu sierpeckiego dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (po 33% beneficjentów usług społecznych oraz niekorzystających z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gmin powiatu sierpeckiego jest trudne (42% beneficjentów usług społecznych, 41% niekorzystających z nich).

Ankietowani uznali, że w ciągu ostatnich 3 lat na terenie gmin powiatu sierpeckiego najczęściej osoby z niepełnosprawnościami najczęściej korzystały z następujących usług:

- asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami
- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- rodzinnych domów pomocy.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminy
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami.

VII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie bezdomności** w powiecie sierpeckim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 21 rodzinom, obejmującym 21 osób, co stanowiło 0,04% populacji. Świadczenia schronienia udzielono 19 osobom, na łączną kwotę 192 005 zł.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminy powiatu sierpeckiego osób w kryzysie bezdomności jest podzielona. Wśród beneficjentów usług społecznych 26% badanych uważa, że gminy dobrze wspierają takie osoby, a 25% badanych uważa, że wspierają źle. Wśród mieszkańców niekorzystających ze wsparcia 25% badanych uważa, że wspierają źle, a 24% badanych uważa, że wspierają je dobrze.

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminy powiatu sierpeckiego są niewystarczające (37% beneficjentów usług społecznych, 29% niekorzystających z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gmin powiatu sierpeckiego jest trudne (43% beneficjentów usług społecznych, 38% niekorzystających z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 osoby w kryzysie bezdomności z terenu gmin powiatu sierpeckiego lat najczęściej korzystały z następujących usług:

- noclegowni, ogrzewalni
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową osób w kryzysie bezdomności
- punktów pomocy doraźnej.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- punkty pomocy doraźnej
- noclegownie, ogrzewalnie
- schroniska dla osób bezdomnych
- praca socjalna.

VIII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie zdrowia psychicznego** w powiecie sierpeckim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Analiza statystyk OPS w powiecie sierpeckim wskazała, że w 2023 roku 463 rodziny były objęte świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu

korzystało w 2023 roku 51 rodzin, w których funkcjonowały 83 osoby. Narkomania wystąpiła jako powód udzielania pomocy społecznej w 1 rodzinie, w której żyła 1 osoba. Na przeciwdziałania alkoholizmowi gminy przeznaczyły 1 434 224 zł, a na przeciwdziałanie narkomanii 25 278 zł. W 2023 roku przyznano 48 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 72 593 zł.

W powiecie sierpeckim funkcjonowały placówki wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego:

- środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych i dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, który oferował 29 miejsc, z których korzystały w 2023 r. 34 osoby, prowadzony przez gminę
- warsztat terapii zajęciowej.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania były świadczone dla 12 osób z zaburzeniami psychicznymi, na co wydatkowano 196 422 zł.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu sierpeckiego źle wspierają osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (po 31% beneficjentów usług społecznych oraz niekorzystających z nich).

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy powiatu sierpeckiego są niewystarczające (38% beneficjentów usług społecznych, 41% niekorzystających z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gmin powiatu sierpeckiego jest trudne (43% beneficjentów usług społecznych, 44% niekorzystających z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gmin powiatu sierpeckiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminy
- pomocy wolontariuszy
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminy
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w powiecie sierpeckim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według danych GUS, w 2023 roku w powiecie sierpeckim zamieszkiwało 8 988 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 18,62% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej w gminach i powiecie rodziny z dziećmi stanowiły 27,71% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach żyło łącznie 2 714 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było 201 i stanowiły 30,55% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dzieci było 215 i stanowiły 32,67% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dzieci było 155 i stanowiły 23,6% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dzieci było 49 i stanowiły 7,45% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dzieci było 20 i stanowiły 3,04% wszystkich rodzin, rodzin z 6 dzieci było 14 i stanowiły 2,13% wszystkich rodzin, rodziny z 7 i więcej dzieci były 4 i stanowiły 0,61% wszystkich rodzin.

W 2023 roku pomocą społeczną objęto 179 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 592 osoby.

Powiat prowadził 1 ośrodek interwencji kryzysowej, z którego skorzystała 1 osoba. Na działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych dysponujących 14 miejscami, z których skorzystało w 2023 r. 14 osób, przeznaczono 2 681 281 zł. Powiat prowadził także 1 placówkę specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, z której skorzystało 147 osób.

Na terenie powiatu sierpeckiego funkcjonowały placówki wsparcia dla rodzin z dziećmi i były to:

- placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego z 14 miejscami prowadzona przez powiat
- ognisko wychowawcze
- świetlica środowiskowa
- mieszkania treningowe dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminy powiatu sierpeckiego rodzin z dziećmi jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gminy źle (33% badanych) niż dobrze (24% badanych) wspierają rodziny z dziećmi. Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (27% badanych uważa, że wspierają je dobrze, a 23% badanych uważa, że źle wspierają).

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminy powiatu sierpeckiego są wystarczające (34% beneficjentów usług społecznych, 31% niekorzystających z nich).

Opinia o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gmin powiatu sierpeckiego jest podzielona. Wśród beneficjentów usług społecznych 28% badanych uważa, że są one trudne do uzyskania, a 25% badanych uważa, że są łatwe do uzyskania. Wśród mieszkańców niekorzystających z usług społecznych 28% badanych uważa, że są łatwe do uzyskania, a 27% badanych uważa, że są trudne do uzyskania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat rodziny z dziećmi z terenu gmin powiatu sierpeckiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- poradnictwa, warsztatów, terapii
- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- działań na rzecz rodzin wspierających.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- poradnictwo, warsztaty, terapie
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci.

X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie sierpeckim w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Zdecydowana większość przedstawicieli badanych instytucji (79% ankietowanych) w powiecie słyszała o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanych pojęciem deinstytucjonalizacji.

Większość przedstawicieli badanych instytucji (50% ankietowanych) podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osób, które potrzebują umieszczenia w DPS, osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, rodzin z dziećmi oraz osób w kryzysie zdrowia psychicznego (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w powiecie sierpeckim to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Badane instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – 36% gotowe do 43% niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – 21% gotowe do 57% niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – 21% gotowe do 65% niegotowe.

Zdecydowana większość przedstawicieli badanych instytucji (93% ankietowanych) słyszała o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS), i tę ideę ocenia pozytywnie. Spośród przedstawicieli badanych instytucji 100% badanych przyznała, że w ich gminach lub powiecie nie funkcjonuje CUS.

Większość (57% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji przyznała, że w ich gminach lub powiecie działają organizacje pozarządowe zaś ich doświadczenia we współpracy z nimi są pozytywne.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA LOKALNYCH ZASOBÓW POWIATU SIERPECKIEGO W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH W ŚWIETLE ANALIZY DANYCH ZASTANYCH

I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców powiatu sierpeckiego wyniosła 48 259 osób. Przyrost naturalny w powiecie był ujemny i kształtował się na poziomie -215 osób w 2023 roku. Saldo migracyjne było ujemne i wynosiło -247 osób. W strukturze demograficznej przeważały kobiety, które stanowiły 51,75% liczby mieszkańców.

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w powiecie sierpeckim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba ludności	48 259	88 998
Gęstość zaludnienia	56,6	281,6
Przyrost naturalny	-215	-229
Saldo migracji	-247	237
Kobiety na 100 mężczyzn	102	104
Liczba i % osób w wieku przedprodukcyjnym	8 988, 18,62%	17 872, 19,54%
w tym K	4 386	9 177
w tym M	4 602	8 695
Liczba i % osób w wieku produkcyjnym	28 322, 58,7%	51 577, 57,71%
w tym K	12 831	24 155
w tym M	15 491	27 402
Liczba i % osób 65+	10 949, 22,7%	19 569, 22,74%
w tym K	7 210	12 762
w tym M	3 739	6 807

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 roku przypadało 39 osób w wieku poprodukcyjnym.

Inne wskaźniki obciążenia demograficznego dla powiatu w 2023 roku obejmowały:

- liczbę 71 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
- wartość 122 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym

- współczynnik obciążenia demograficznego osób starszych wyniósł 29,1%
- odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosił 22,7%, w tym dla kobiet 14,94%, a dla mężczyzn 7,75%.

Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w powiecie sierpeckim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu w zł.	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark) w zł.
Dochody powiatu per capita	6 435,43 zł	7 233,32 zł
Dochody własne powiatu per capita	2 323,94 zł	3 160,40 zł
Podmioty w REGON/1000 mieszk.	87	112,7

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Tabela 2 ukazuje podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą powiecie sierpeckim w 2023 roku. W zestawieniu uwzględniono dochody powiatu per capita, dochody własne per capita oraz liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dla lepszego zobrazowania pozycji powiatu, wartości te porównano ze średnimi wynikami dla województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Z przedstawionych danych wynika, że dochody powiatu per capita były niższe od średniej wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych również była niższa niż wskaźnik dla województwa.

Tabela 3. Kapitał społeczny w powiecie sierpeckim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba organizacji pozarządowych	189	283,5
NGO/ 1000 mieszk.	3,92	3,32
Frekwencja w wyborach samorządowych	59,2%	56,86%
Frekwencja w wyborach parlamentarnych	67,77%	74,71%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie NGO.pl oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Tabela 3 przedstawia wybrane wskaźniki społeczne dotyczące powiatu sierpeckiego w 2023 roku, w porównaniu do średnich wartości województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Analiza obejmuje liczbę organizacji pozarządowych (NGO) oraz ich liczbę w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dodatkowo zestawiono frekwencję w wyborach samorządowych i parlamentarnych, co pozwala na ocenę poziomu zaangażowania obywatelskiego mieszkańców powiatu w stosunku do szerszego kontekstu regionalnego. W przypadku wskaźnika dotyczącego NGO był on wyższy od średniej województwa, natomiast w zakresie aktywności obywatelskiej (frekwencji wyborczej) wartość wskaźnika wyborów samorządowych była wyższa od średniej wojewódzkiej, zaś w przypadku wskaźnika w wyborach parlamentarnych niższa od średniej wojewódzkiej.

II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych

W powiecie sierpeckim funkcjonowało 11 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie powiatu sierpeckiego

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania w zł.	Sposób finansowania
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Świętokrzyską 2A, 09-200 Sierpc	Starostwo powiatowe	8	2 538 244 zł	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Świętokrzyska 12, 09-200 Sierpc	Urząd gminy	30	13 398 410 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Krystyna Gozdawy 21, 09-213 Gozdowo	Urząd gminy	11	4 085 405 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Sierpecka 2, 09-214 Mochowo	Urząd gminy	16	4 574 016 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Armii Krajowej 13, 09-204 Rościszewo	Urząd gminy	7	3 520 919 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Narutowicza 21C, 09-200 Sierpc	Urząd gminy	12	6 462 883 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Lipowa 9, 09-227 Szczutowo	Urząd gminy	6	3 235 062 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Mazowiecka 24, 09-226 Zawidz Kościelny	Urząd gminy	12	6 072 609 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania w zł.	Sposób finansowania
Dom Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II w Szczutowie	ul. 3 Maja 116, 09-227 Szczutowo	Starostwo powiatowe	49	5 368 503 zł	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	ul. Świętokrzyska 2A, 09-200 Sierpc	Starostwo powiatowe	Brak danych	Brak danych	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Środowiskowy Dom Samopomocy	Ostrowy 2 09-213 Ostrowy	Urząd gminy	10	854 695 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych JOPS powiatu sierpeckiego.

Zapewniały one szeroki zakres usług i świadczeń, działając na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy. W tabeli 4 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące lokalizacji, organizacji pracy, liczby pracowników, kosztów utrzymania oraz źródeł finansowania tych jednostek. Z analizy powyższych danych wynika, że na terenie powiatu sierpeckiego funkcjonowały: 1 PCPR, 7 OPS, 1 DPS, 1 ŚDS, 1 OIK. Na terenie powiatu sierpeckiego funkcjonowały także inne jednostki wsparcia: Dzienny dom senior+, uniwersytet trzeciego wieku, Kluby senior+, placówka opiekuńczo-wychowawcza, Kluby seniora, placówka specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, świetlica środowiskowa, ognisko wychowawcze, mieszkania treningowe dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej.

Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie powiatu sierpeckiego

	Koło gospodyń wiejskich	Organizacja pozarządowe	Spółdzielnia socjalna	Zakład Aktywności Zawodowej	Centrum Integracji Społecznej	Klub integracji Społecznej	Warsztat Terapii Zajęciowej
Suma (powiat sierpecki)	81	189	2	0	1	0	1
m. Sierpc	0	63	1	0	0	0	0
Gozdowo	18	25	1	0	0	0	1
Mochowo	12	16	0	0	1	0	0
Rościszewo	6	17	0	0	0	0	0
Sierpc	16	28	0	0	0	0	0
Szczutowo	10	19	0	0	0	0	0
Zawidz	19	21	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator.

W powiecie sierpeckim funkcjonowały podmioty ekonomii społecznej, które wspierały lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominowały organizacje pozarządowe, których liczba wynosiła 189, co stanowiło największą grupę w tej kategorii. Wyróżnić należy także grupę 81 Kół Gospodyń Wiejskich, angażujących się w aktywność społeczną i kulturalną. Na terenie powiatu funkcjonowały także centrum integracji społecznej warsztat terapii zajęciowej, spółdzielnie socjalne.

Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie powiatu sierpeckiego według rodzaju prowadzonej działalności

	LICZBA ZAREJESTROWANYCH NGO /SUMA NGO Z WSKAZANĄ DZIAŁALNOŚCIĄ	SPORT	KULTURA	EDUKACJA	ZDROWIE	POMOC SPOŁECZNA	BEZPIECZEŃSTWO	ROZWOJ LOKALNY	EKOLOGIA	DEMOKRACJA	WSPARCIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	RYNEK PRACY	DZIAŁ MIĘDZYNARODOWA	NAUKA TECHNIKA	BRANŻOWE	RELIGIA
Suma (powiat sierpecki)	189/157	41	6	3	7	9	63	18	2	1	2	2	3	0	0	0
m. Sierpc	63/48	21	3	2	5	6	2	7	0	0	0	1	1	0	0	0
Gozdowo	25/17	5	0	0	0	0	11	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Mochowo	16/16	1	1	0	0	0	10	2	0	0	1	0	1	0	0	0
Rościszewo	17/14	2	0	0	0	1	8	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Sierpc w.	28/22	4	0	0	1	0	14	2	1	0	0	0	0	0	0	0
Szczutowo	19/15	3	1	1	0	2	5	2	1	0	0	0	0	0	0	0
Zawidz	2125	5	1	0	1	0	13	1	0	1	1	1	1	0	0	0

Źródło: Źródło: Opracowanie własne IBC na podstawie danych x [dostęp 1.12.2024].

W powiecie sierpeckim w 2024 roku było łącznie zarejestrowanych 189 organizacji pozarządowych. Spośród nich rodzaj swojej działalności wskazało 157 (jedna organizacja mogła wskazać kilka działalności, lub nie musiała wskazać wcale). W tabeli 6 przedstawiono je w podziale na rodzaj prowadzonej działalności. Z zawartych powyżej danych wynika, że dominującym rodzajem organizacji pozarządowych na terenie powiatu były te o charakterze bezpieczeństwa, sportowym oraz rozwoju lokalnego.

Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie powiatu sierpeckiego

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone Usługi
Gminna Biblioteka Publiczna w Gozdowie	ul. Krystyna Gozdawy 19, 09-213 Gozdowo	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Gozdowie	ul. Krystyna Gozdawy 13, 09-213 Gozdowo	Jednostka samorządowa	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne
Gminny Ośrodek Kultury w Gozdowie	ul. Krystyna Gozdawy 19, 09-213 Gozdowo	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Gminna Biblioteka Publiczna w Mochowie	Mochowo, ul. Strażacka 1, 09-214 Mochowo	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Centrum Kształcenia Na Odległość	Ligowo, ul. Parkowa 4, 09-228 Ligowo	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone Usługi
Placówki służby zdrowia ¹	Gmina Mochowo	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rościszewie	ul. Jana Pawła II 6, 09-204 Rościszewo	Jednostka samorządowa	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne
Gminna Biblioteka Publiczna w Rościszewie z Filią w Łukomiu	ul. Kardynała Wyszyńskiego 2, 09-204 Rościszewo	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	ul. Świętokrzyska 26a, 09-200 Sierpc	Urząd miasta	Brak danych	Budżet samorządowy	Zajęcia sportowe, warsztaty artystyczne oraz zajęcia dla dzieci i młodzieży
Centrum Kultury i Sztuki w Sierpcu	ul. Piastowska 39, 09-200 Sierpc	Urząd miasta	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Miejska Biblioteka Publiczna w Sierpcu	ul. Płocka 30, 09- 200 Sierpc	Urząd miasta	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Pracownia Dokumentacji Dziejów Miasta Sierpc	ul. Płocka 30, II piętro, 09-200 Sierpc	Urząd miasta	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu	ul. Gabriela Narutowicza 64, 09-200 Sierpc	Samorząd województwa	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Placówki służby zdrowia ²	Gmin miejska Sierpc	Urząd miasta, jednostki samorządu terytorialnego podmioty prywatne	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne
Gminna Biblioteka Publiczna w Sierpcu z siedzibą w Borkowie Kościelnym	Borkowo Kościelne, ul. Szkolna 6, 09- 200 Sierpc	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Gminna Biblioteka Publiczna w Szczutowie	ul. 3 Maja 41, 09-227 Szczutowo	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Gminny Ośrodek Zdrowia w Szczutowie	ul. Sierpecka 2, 09-227 Szczutowo	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ	Usługi medyczne
Gminna Biblioteka Publiczna w Zawidzu Kościelnym	ul. Mazowiecka 24, 09-226 Zawidz Kościelny	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo

¹ Szczegółowe informacje na temat placówek służby zdrowia na terenie gminy można znaleźć pod linkiem: <https://www.opiekamedyczna.info/serwis.php?s=1463&pok=30550&c1=7&c1p=1427&c1g=1427032&c1m=&szukaj=> (Dostęp 18.12.2024 r.)

² Szczegółowe informacje na temat placówek służby zdrowia na terenie gminy można znaleźć pod linkiem: <https://ratusz.pl/1427011/sierpc/sluzba-zdrowia> (Dostęp 18.12.2024 r.)

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone Usługi
Placówki służby zdrowia ³	Gmina Zawidz Koscielny	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ	Usługi medyczne

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych Urzędów gmin na terenie powiatu sierpeckiego.

W tabeli 7 zawarto zestawienie informacji dotyczących podmiotów niepomocowych funkcjonujących na terenie powiatu sierpeckiego. Zestawienie obejmuje nazwę i lokalizację podmiotów, organ prowadzący, liczbę pracowników (jeśli dane są dostępne), źródła finansowania oraz rodzaje świadczonych usług. Przedstawione podmioty realizowały różnorodne zadania w zakresie kultury, edukacji, ochrony zdrowia. Z przedstawionych powyżej danych wynika, że na terenie powiatu sierpeckiego funkcjonowało: 7 bibliotek, placówki służby zdrowia, 2 ośrodki kultury, Pracownia Dokumentacji Dziejów, ośrodek sportu i rekreacji centrum kształcenia na odległość, muzeum.

III. Analiza świadczonych usług społecznych

1. Pomoc społeczna

Poniższa tabela 8 przedstawia zestawienie danych dotyczących liczby osób i rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w gminach powiatu sierpeckiego w 2023 roku w porównaniu ze średnimi wartościami dla województwa. Dane obejmują zarówno świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne, z uwzględnieniem struktury wiekowej beneficjentów. Dodatkowo zaprezentowano liczbę kobiet, mężczyzn oraz rodzin korzystających ze świadczeń, a także liczbę osób w tych rodzinach.

Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie sierpeckim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	1 818	2026
- świadczenia pieniężne	1 057	1254
- świadczenia niepieniężne	973	1162
Liczba rodzin	1 488	1975
Liczba osób w rodzinach	3 348	3996

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej w gminach powiatu sierpeckiego (MRiPS-03R).

Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie sierpeckim w 2023 r w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	32,22%	36,05%

³ Szczegółowe informacje na temat placówek służby zdrowia na terenie gminy można znaleźć pod linkiem: <https://www.opiekamedyczna.info/serwis.php?s=1463&pok=30550&c1=7&c1p=1427&c1g=1427072> (Dostęp 18.12.2024 r.)

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku produkcyjnym	48,72%	44,71%
- w wieku poprodukcyjnym	19,06%	19,24%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	57,63%	49,49%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	42,37%	50,51%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej w gminach powiatu sierpeckiego (OZPS).

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS-y w powiecie sierpeckim pokazuje, że dominującą formą wsparcia były świadczenia pieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w formie pieniężnej skorzystały 1 057 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie niefinansowej otrzymały 973 osoby. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwały w przeważającej części kobiety i osoby w wieku produkcyjnym.

Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie sierpeckim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców powiatu
Ubóstwo	502	987	33,74%	29,48%
Sieroctwo	0	0	0%	0%
Bezdomność	21	21	1,41%	0,63%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	56	300	3,76%	8,96%
- w tym wielodzietność	53	287	3,56%	8,57%
Bezrobocie	478	1 234	32,12%	36,86%
Niepełnosprawność	358	566	24,06%	16,91%
Długotrwała lub ciężka choroba	463	797	31,12%	23,81%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	260	1 060	17,47%	31,66%
- w tym rodziny niepełne	118	386	7,93%	11,53%
- w tym rodziny wielodzietne	126	655	8,47%	19,56%
Przemoc domowa	26	90	1,75%	2,7%
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0%	0%
Alkoholizm	51	83	3,43%	2,48%
Narkomania	1	1	0,07%	0,03%
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	16	20	1,08%	0,6%
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy	0	0	0%	0%
Zdarzenie losowe	3	7	0,2%	0,21%
Sytuacja kryzysowa	0	0	0%	0%
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej.

Zgodnie z artykułem 7 ustawy o pomocy społecznej⁴, pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wśród pięciu głównych powodów przyznawania pomocy przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie sierpeckim w 2023 roku należy wymienić następujące:

- ubóstwo, które dotknęło 502 rodzin
- bezrobocie, które dotknęło 478 rodzin
- długotrwałą lub ciężką chorobę, która dotyczyła 463 rodzin
- niepełnosprawność, która wystąpiła u 358 rodzin
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, która dotyczyła 260 rodzin, w tym 118 rodzin niepełnych oraz 126 rodzin wielodzietnych.

W 2023 roku z pomocy świadczonej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie sierpeckim skorzystały 2 osoby z 2 rodzin, obejmujących łącznie 6 osób.

Tabela 11. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie sierpeckim 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	275
- świadczenia pieniężne	2	193
- świadczenia niepieniężne	0	101
Liczba rodzin	2	287
Liczba osób w rodzinach	6	504

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCPR powiatu sierpeckiego (MRiPS-03R).

Tabela 12. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 r w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	0%	9,29%
- w wieku produkcyjnym	100%	84,2%
- w wieku poprodukcyjnym	0%	6,51%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	0%	44,8%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	100%	55,2%

⁴ Tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 1283

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCPR powiatu sierpeckiego (OZPS).

Struktura pomocy udzielanej przez PCPR w powiecie sierpeckim pokazuje, że dominującą formą wsparcia były świadczenia pieniężne. W 2023 roku z takiej pomocy skorzystały 2 osoby.

W 2023 roku zasiłki stałe przyznano łącznie 277 osobom na łączną kwotę 1 771 366 zł. Z tego:

- zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących otrzymało 251 osób na sumę 1 693 155 zł
- zasiłki stałe dla osób w rodzinie przyznano 26 osobom na łączną kwotę 78 211 zł.

W 2023 roku zasiłki okresowe przyznano 224 osobom na łączną kwotę 717 201 zł. Z tego:

- z tytułu bezrobocia udzielono 224 zasiłki o łącznej wartości 482 586 zł
- z tytułu długotrwałej choroby przyznano 48 zasiłków na łączną kwotę 72 593 zł
- z tytułu niepełnosprawności udzielono 12 zasiłków na sumę 26 363 zł
- z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przyznano 3 świadczenia na sumę 3 969 zł.

PCPR w powiecie sierpeckim udzielił pomocy w zakresie usamodzielniania się pełnoletnich osób opuszczających pieczę zastępczą 2 osobom na łączną kwotę 3 674 zł. w tym:

- pomoc pieniężną na usamodzielnienie – udzielono 2 osobom na łączną kwotę 3 674 zł.

W 2023 roku gminy powiatu sierpeckiego udzieliły wsparcia w różnych formach. Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniami losowymi otrzymało 5 osób na łączną kwotę 11 500 zł. Ponadto sprawienie pogrzebu zostało zrealizowane w formie 4 świadczeń na łączną kwotę 16 174 zł. Inne zasiłki celowe i świadczenia w naturze przyznano 719 osobom na łączną kwotę 737 268 zł.

W 2023 roku gminy powiatu sierpeckiego udzieliły wsparcia w postaci dodatku mieszkaniowego 491 gospodarstwom domowym na łączną kwotę 1 299 589 zł. Gminy w powiecie sierpeckim dysponowały w 2023 roku środkami finansowymi na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w wysokości 47 810 746 zł, w tym w budżetach OPS 41 349 304 zł. Powiat przekazał na potrzeby pomocy społecznej kwotę 11 105 487 zł, z czego budżet PCPR wyniósł 2 538 244 zł.

2. Zasoby instytucjonalne

W 2023 roku gminy powiatu sierpeckiego dysponowały 643 mieszkaniami komunalnymi, w tym 38 mieszkaniami socjalnymi. W ciągu roku złożono 47 wniosków o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwało 5 osób.

Na terenie powiatu funkcjonował dom pomocy społecznej, zapewniający 80 miejsc, z których korzystało 91 osób. Zatrudniał on 49 osób. Koszt funkcjonowania tej placówki to 5 368 503 zł. W 2023 roku gminy przeznaczyły na pobyt w domu pomocy społecznej dla 37 osób kwotę 1 702 749 zł.

Na terenie powiatu funkcjonował środowiskowy dom samopomocy prowadzony przez gminę, który zapewniał 29 miejsc i z których skorzystały w 2023 r. 34 osoby. W sumie zatrudnionych było w nich 10 osób. Prowadzenie tej placówki kosztowało 854 695 zł.

3. Praca socjalna

W 2023 roku PCPR powiatu sierpeckiego przeprowadził 5 wywiadów środowiskowych, które objęły 5 rodzin, liczących łącznie 5 osób.

W 2023 roku ośrodki pomocy społecznej z powiatu sierpeckiego przeprowadziły 1 676 wywiadów środowiskowych, które objęły 1 452 rodziny, liczące łącznie 3 339 osób. Praca socjalna została skierowana do 1 689 rodzin, w których znajdowało się łącznie 3 919 osób. W tym samym roku zawarto 3 kontrakty socjalne.

4. Zasoby i usługi wspierające osoby starsze

Na terenie powiatu liczba osób starszych wynosiła 10 949, co stanowiło 22,7% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 537 rodzin spośród osób starszych, z czego 393 z nich były jednoosobowe. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 730 członków tych rodzin, co stanowiło 1,51% ogółu mieszkańców powiatu.

W gminach powiatu sierpeckiego usługi opiekuńcze świadczone dla 199 osób na łączną kwotę 1 977 707 zł.

- dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych, który zapewniał 80 miejsc, prowadzony przez powiat
- Dzienny dom senior+
- Klub senior+
- uniwersytet trzeciego wieku.

5. Zasoby i usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami

Według NSP w powiecie sierpeckim zamieszkiwało 7 708 osób z niepełnosprawnościami.

W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 358 rodzin zamieszkujących gminy powiatu sierpeckiego, w których żyło łącznie 566 osób. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłki okresowe dla 12 osób w łącznej kwocie 26 363 zł.

Z poziomu PCPR udzielono w 2023 r. następujących usług/dofinansowania:

- na pomoc w celu likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 23 osobom na łączną kwotę 128 665 zł
- na turnusy rehabilitacyjne, w których wzięło udział 149 osób, przeznaczono łącznie 144 654 zł
- na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny 247 osoby na łączną kwotę 785 499 zł

- w ramach programu „Aktywny samorząd” 29 świadczeń na łączną kwotę 150 722 zł dla 29 osób z niepełnosprawnościami.

W powiecie sierpeckim w 2023 roku:

- na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych przeznaczono 1 081 520 zł
- na zespoły orzekania o niepełnosprawności wydano 295 434 zł.

W ramach projektów gminy powiatu sierpeckiego oferowały także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

6. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie bezdomności

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 21 rodzinom, obejmującym 21 osób, co stanowiło 0,04% populacji. Świadczenia schronienia udzielono 19 osobom, na łączną kwotę 192 005 zł.

7. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Analiza statystyk OPS w powiecie sierpeckim wskazała, że w 2023 roku 463 rodziny były objęte świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystało w 2023 roku 51 rodzin, w których funkcjonowały 83 osoby. Narkomania wystąpiła jako powód udzielania pomocy społecznej w 1 rodzinie, w której żyła 1 osoba. Na przeciwdziałanie alkoholizmowi gminy przeznaczyły 1 434 224 zł, a na przeciwdziałanie narkomanii 25 278 zł. W 2023 roku przyznano 48 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 72 593 zł.

Na terenie powiatu sierpeckiego funkcjonował 1 dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku oraz osób somatycznie przewlekle chorych, który zapewniał 80 miejsc.

Na specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla 12 osób z zaburzeniami psychicznymi przyznano świadczenia w wysokości 196 422 zł.

W powiecie sierpeckim funkcjonowały placówki wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego:

- środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych i dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, który oferował 29 miejsc, z których korzystały w 2023 r. 34 osoby, prowadzony przez gminę.
- warsztat terapii zajęciowej.

8. Zasoby i usługi wspierające rodzinę i dzieci w tym dzieci z niepełnosprawnościami

Według danych GUS, w 2023 roku w powiecie sierpeckim zamieszkiwało 8 988 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 18,62% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej w gminach i powiecie rodziny z dziećmi stanowiły 27,71% spośród

wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach żyło łącznie 2 714 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było 201 i stanowiły 30,55% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 215 i stanowiły 32,67% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 155 i stanowiły 23,6% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 49 i stanowiły 7,45% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dziećmi było 20 i stanowiły 3,04% wszystkich rodzin, rodzin z 6 dziećmi było 14 i stanowiły 2,13% wszystkich rodzin, rodziny z 7 i więcej dzieci były 4 i stanowiły 0,61 % wszystkich rodzin.

W 2023 roku pomocą społeczną objęto 179 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 592 osoby.

W 2023 r. w gminach powiatu sierpeckiego świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 668 dzieci, co stanowiło koszt 396 598 zł. Świadczenie w formie posiłku przyznano 716 osobom, co dotyczyło 399 rodzin w których było 1 614 osób. Na świadczenia te przeznaczono 443 530 złotych.

W ramach systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej pracą 9 asystentów rodziny objęto 116 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 459 099 zł.

W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 22 842 357 zł. Na wspieranie rodziny w powiecie sierpeckim przeznaczono 561 239 zł.

W 2023 roku poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego, rodzinnego) udzielono 221 rodzinom. Powiat prowadził 1 ośrodek interwencji kryzysowej, z którego skorzystała 1 osoba.

Na tworzenie i funkcjonowanie żłobków wydano 870 350 zł. Na działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych dysponujących 14 miejscami, z których skorzystało w 2023 r. 14 osób, przeznaczono 2 681 281 zł.

Powiat prowadził także 1 placówkę specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, z której skorzystało 147 osób.

Na terenie powiatu sierpeckiego funkcjonowały placówki wsparcia dla rodzin z dziećmi i były to:

- placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego z 14 miejscami prowadzona przez powiat
- ognisko wychowawcze
- świetlica środowiskowa
- mieszkania treningowe dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej.

9. Uchodźcy

Tabela 13 przedstawia szczegółowe dane dotyczące pomocy udzielanej cudzoziemcom w powiecie sierpeckim w 2023 roku, z podziałem na różne grupy beneficjentów, w zależności od ich statusu prawnego. Zestawienie uwzględnia zarówno świadczenia pieniężne na utrzymanie i naukę języka polskiego, jak i inne formy wsparcia, takie jak praca socjalna, poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne oraz pomoc w załatwianiu spraw urzędowych. Dane te pozwalają ocenić skalę pomocy i grupy objęte wsparciem w kontekście różnorodnych potrzeb cudzoziemców.

Tabela 13. Pomoc dla cudzoziemców w powiecie sierpeckim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób/rodzin*, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczeń w zł
Pomoc dla cudzoziemców ze statusem uchodźcy - ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, Pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	0	X
Pomoc dla cudzoziemców z ochroną uzupełniającą - ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, Pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	0	X
Pomoc dla cudzoziemców przybywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z nadaniem statusu uchodźcy) – ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	0	X
Pomoc dla cudzoziemców przybywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z udzieleniem ochrony uzupełniającej) – ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach	0	X

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCPR powiatu sierpeckiego.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO MIESZKAŃCÓW POWIATU SIERPECKIEGO

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

1. Metodologia badania

Na potrzeby niniejszej diagnozy zostało przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS **badanie mieszkańców** gmin i powiatów w zakresie świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w styczniu i lutym 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do mieszkańców korzystających i niekorzystających z usług społecznych. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **Wielkość próby dla mieszkańców powiatu sierpeckiego wyniosła 690 ankietowanych** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie mieszkańców).

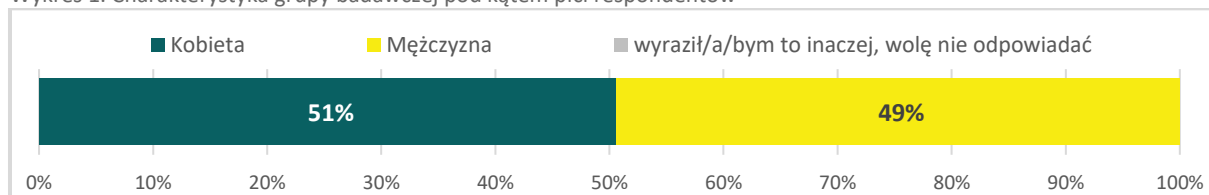
W badaniu mieszkańców gmin powiatu wyodrębniono dwie grupy: **beneficjentów usług społecznych** oraz **mieszkańców niekorzystających z usług społecznych**. Do grona beneficjentów zostały zaliczone osoby należące do pięciu podgrup i korzystające w ciągu ostatnich 3 lat z dedykowanych im usług społecznych:

- osoby starsze
- osoby z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)
- osoby w kryzysie bezdomności
- osoby z problemami zdrowia psychicznego
- rodziny z dziećmi.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, wykształcenia, sytuacji zawodowej, sytuacji materialnej respondentów. Grupa ta uczestniczyła w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla pięciu grup beneficjentów.

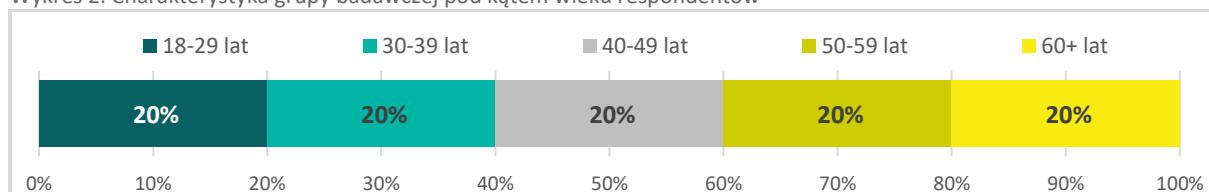
Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu przeważającą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 51% badanych).

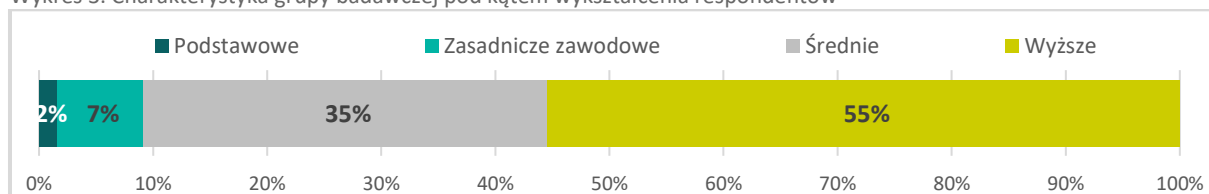
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy respondentów. W każdej z badanych grup wiekowych odnotowano 20% ankietowanych.

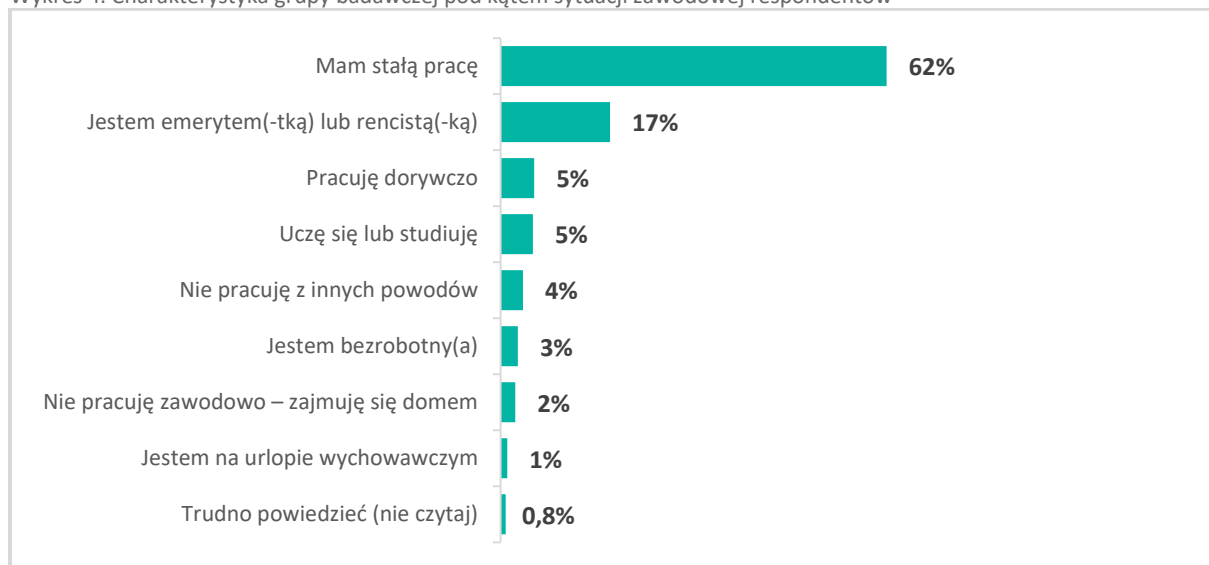
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Analiza ankiet badawczych wykazała, że w przypadku wykształcenia respondentów dominującymi grupami były osoby z wykształceniem wyższym (55% badanych) i średnim (35% badanych).

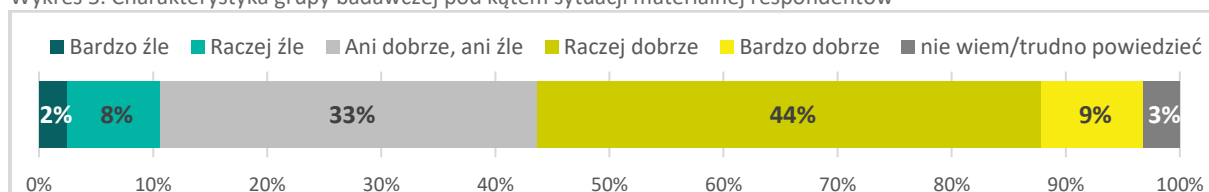
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów wskazuje na przeważającą grupę osób posiadających stałą pracę (62% badanych).

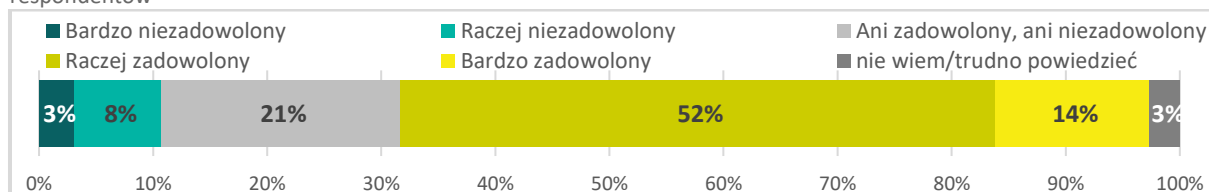
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Respondenci określili w przeważającej części swoją sytuację materialną jako raczej dobrą (44% badanych) oraz ani dobrą, ani złą (33% badanych).

Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

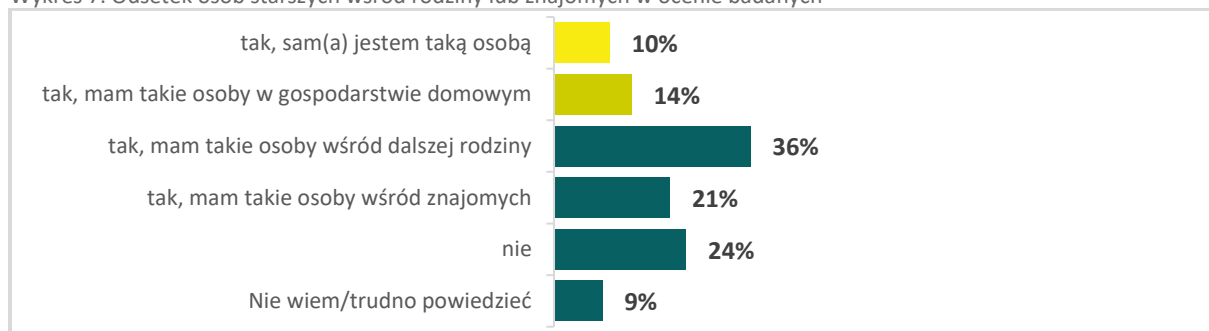
Ankietowani biorący udział w badaniu wyrazili opinię, że są raczej zadowoleni (52% badanych) oraz bardzo zadowoleni (14% badanych) z zamieszkiwania na terenie gmin powiatu sierpeckiego.

II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów

1. Usługi społeczne dla osób starszych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób starszych.

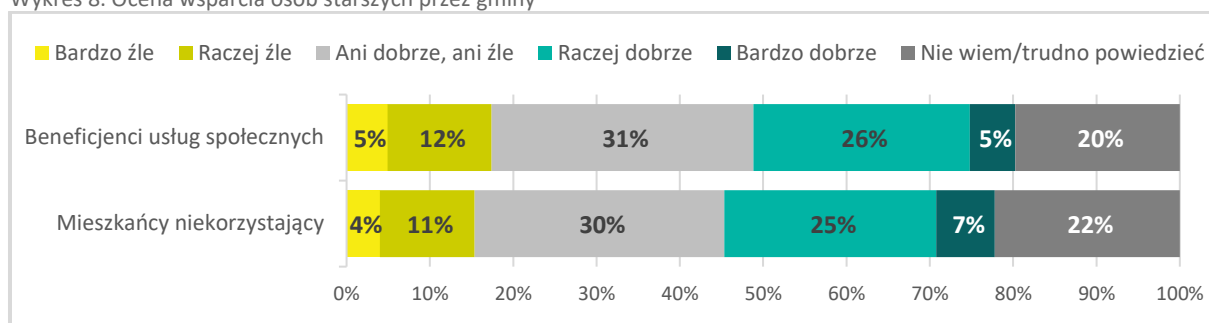
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu 10% stanowiły osoby starsze, dodatkowo 14% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 36% badanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny a 21% badanych ma je wśród znajomych.

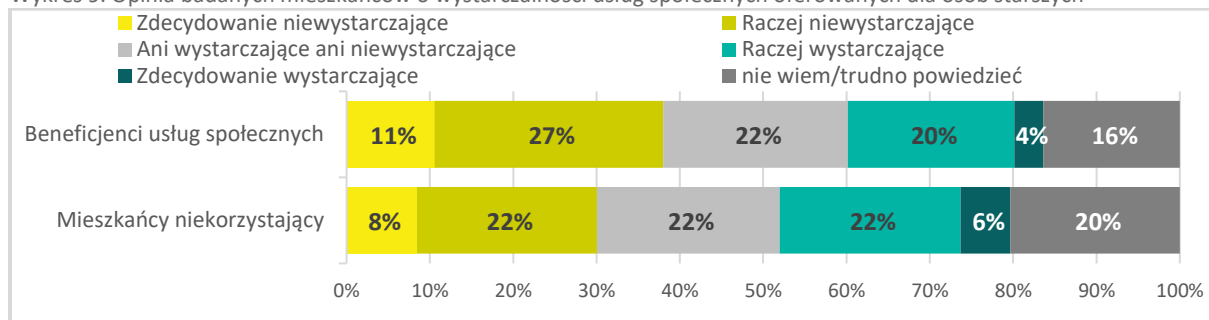
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminy

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu sierpeckiego dobrze wspierają osoby starsze (31% beneficjentów usług społecznych, 32% niekorzystających z nich).

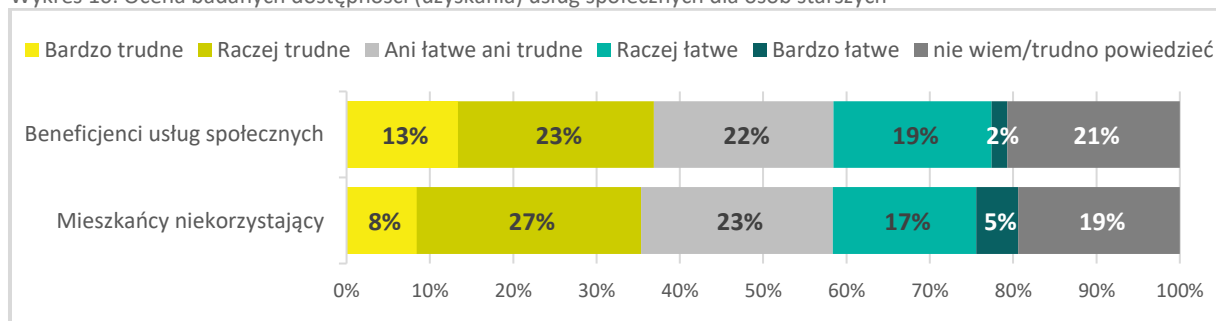
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminy powiatu sierpeckiego osób starszych jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gmina dobrze wspiera takie osoby (30% badanych) niż źle wspiera (24% badanych). Natomiast opinie mieszkańców niekorzystających z usług społecznych są równo podzielone (po 30% badanych uważa, że gmina wspiera dobrze oraz źle wspiera).

Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gmin powiatu sierpeckiego jest trudne (36% beneficjentów usług społecznych, 35% niekorzystających z nich).

Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych

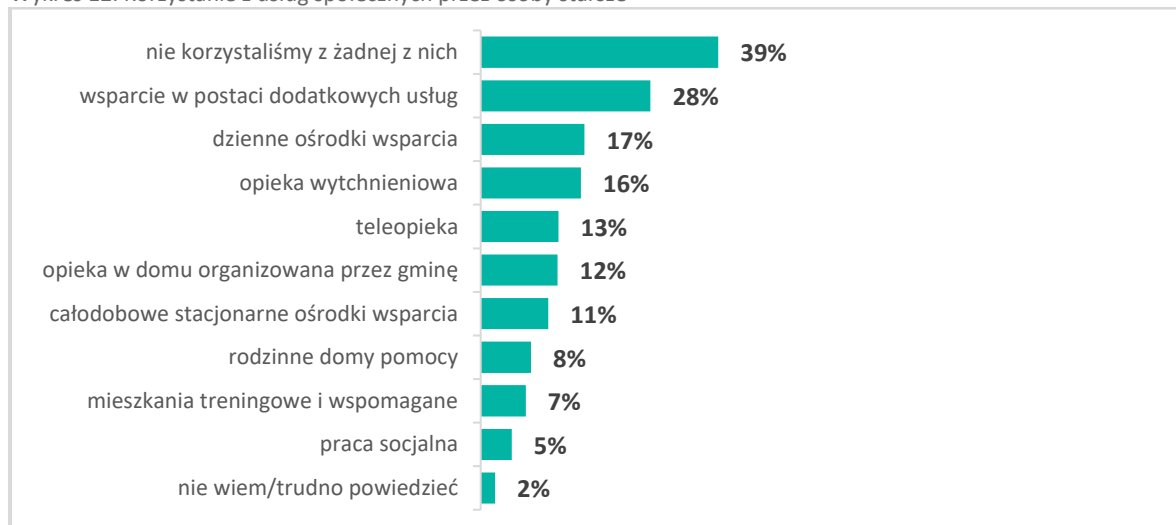

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców powiatu najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminy
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- dzienne ośrodki wsparcia.

Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze

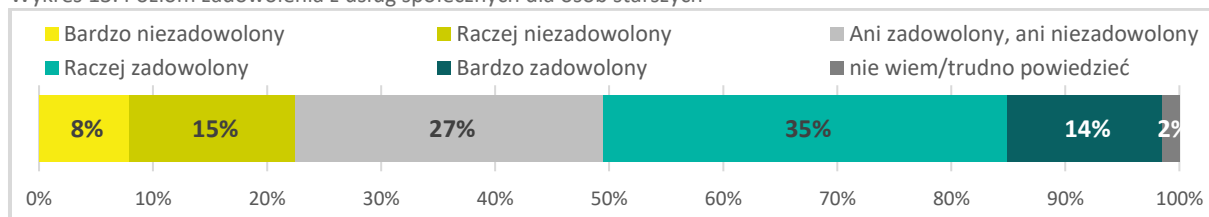

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy formularzy badawczych wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminach powiatu sierpeckiego osoby starsze najczęściej korzystały z następujących usług:

- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- dziennych ośrodków wsparcia
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- teleopieki.

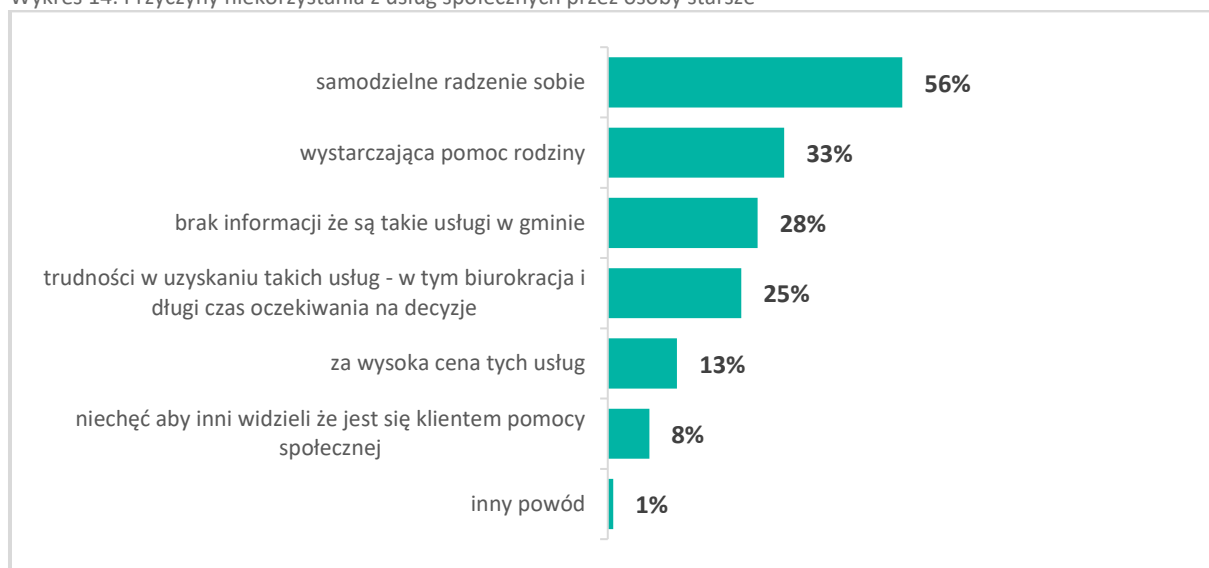
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Mieszkańcy gmin powiatu sierpeckiego korzystający z usług społecznych są z nich zadowoleni (49% zadowolonych do 23% niezadowolonych).

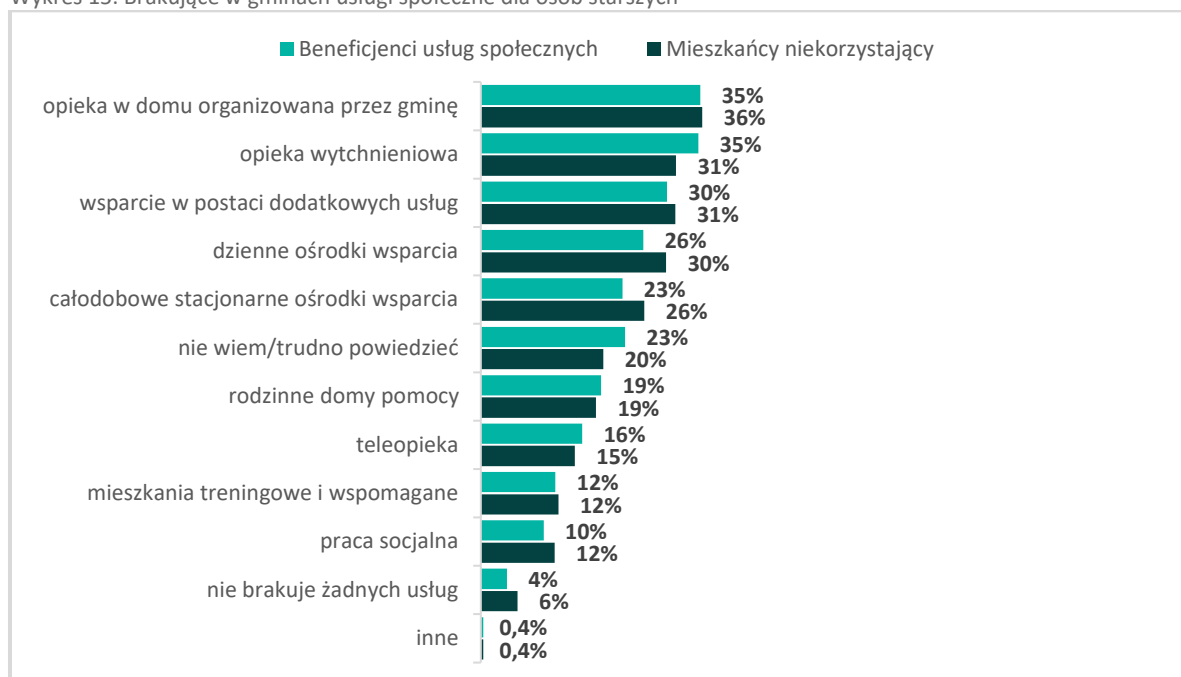
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby starsze, które nie były objęte usługami społecznymi, jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały głównie, że: radzą sobie samodzielnie (56% ankietowanych), wystarcza im pomoc rodziny (33% ankietowanych) oraz brak jest informacji o takich usługach w gminach (28% ankietowanych).

Wykres 15. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

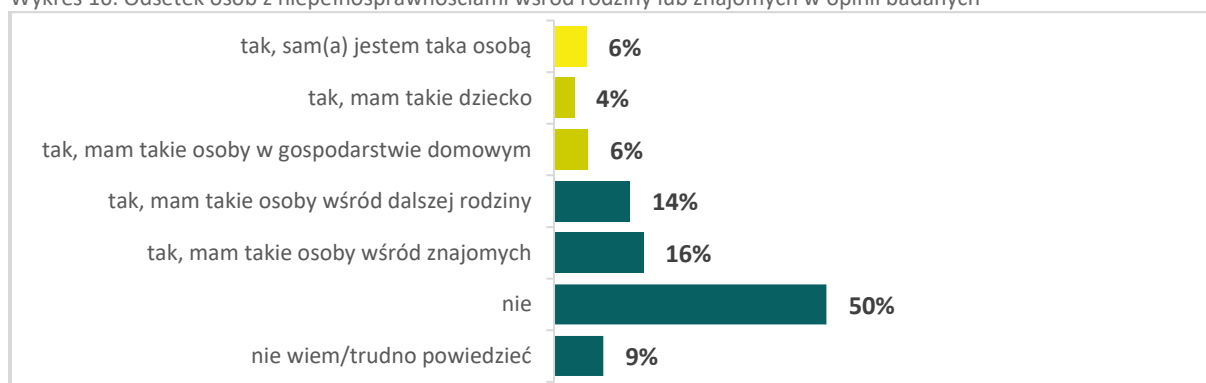
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminy
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- dzienne ośrodki wsparcia.

2. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób z niepełnosprawnościami.

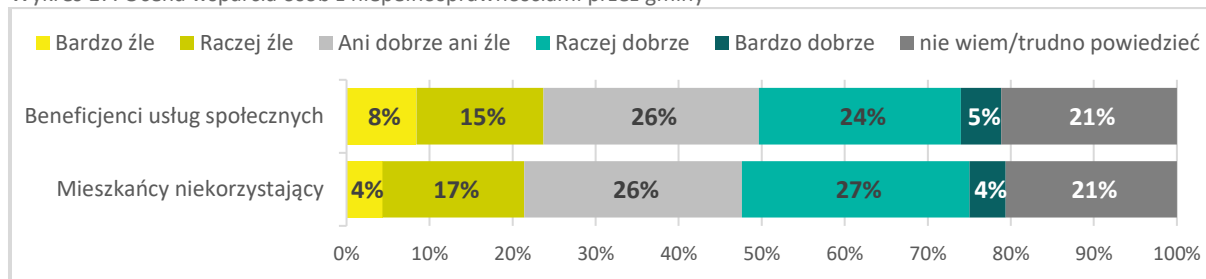
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu 6% stanowiły osoby z niepełnosprawnościami. Dodatkowo 4% badanych przyznało, że jest rodzicem dziecka z niepełnosprawnością, 6% badanych ma takie osoby w gospodarstwie domowym, natomiast 16% badanych ma takie osoby wśród znajomych, a 14% badanych ma je wśród dalszej rodziny.

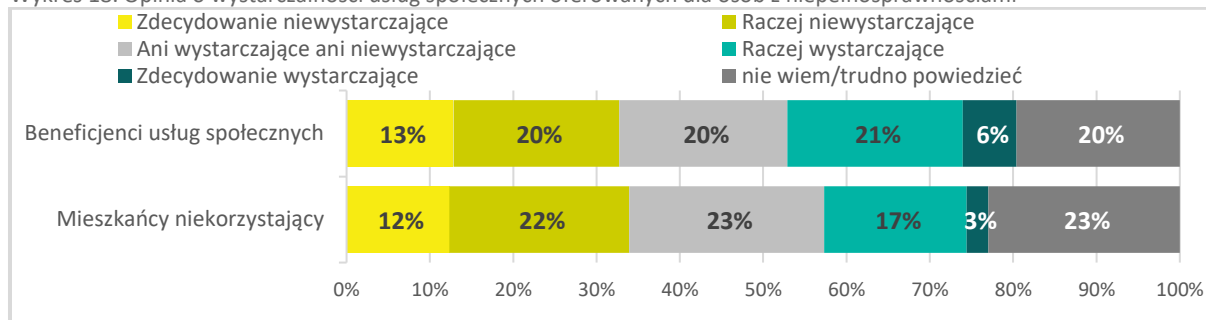
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminy

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu sierpeckiego dobrze wspierają osoby z niepełnosprawnościami (29% beneficjentów usług społecznych, 31% niekorzystających z nich).

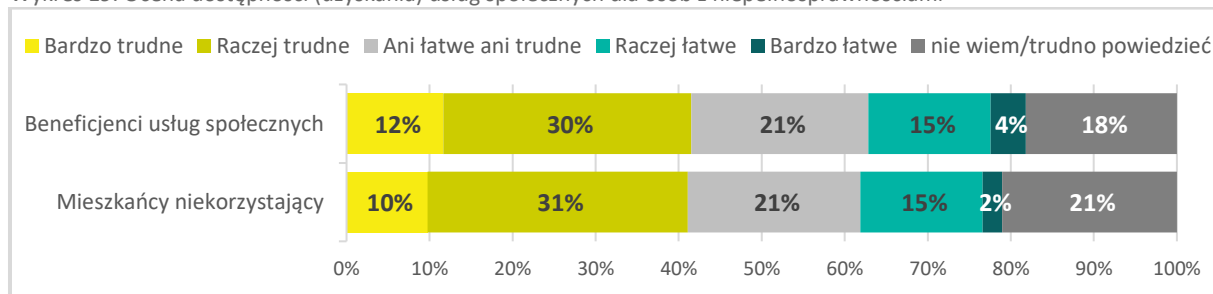
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia, że usługi oferowane przez gminy powiatu sierpeckiego dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (po 33% beneficjentów usług społecznych oraz niekorzystających z nich).

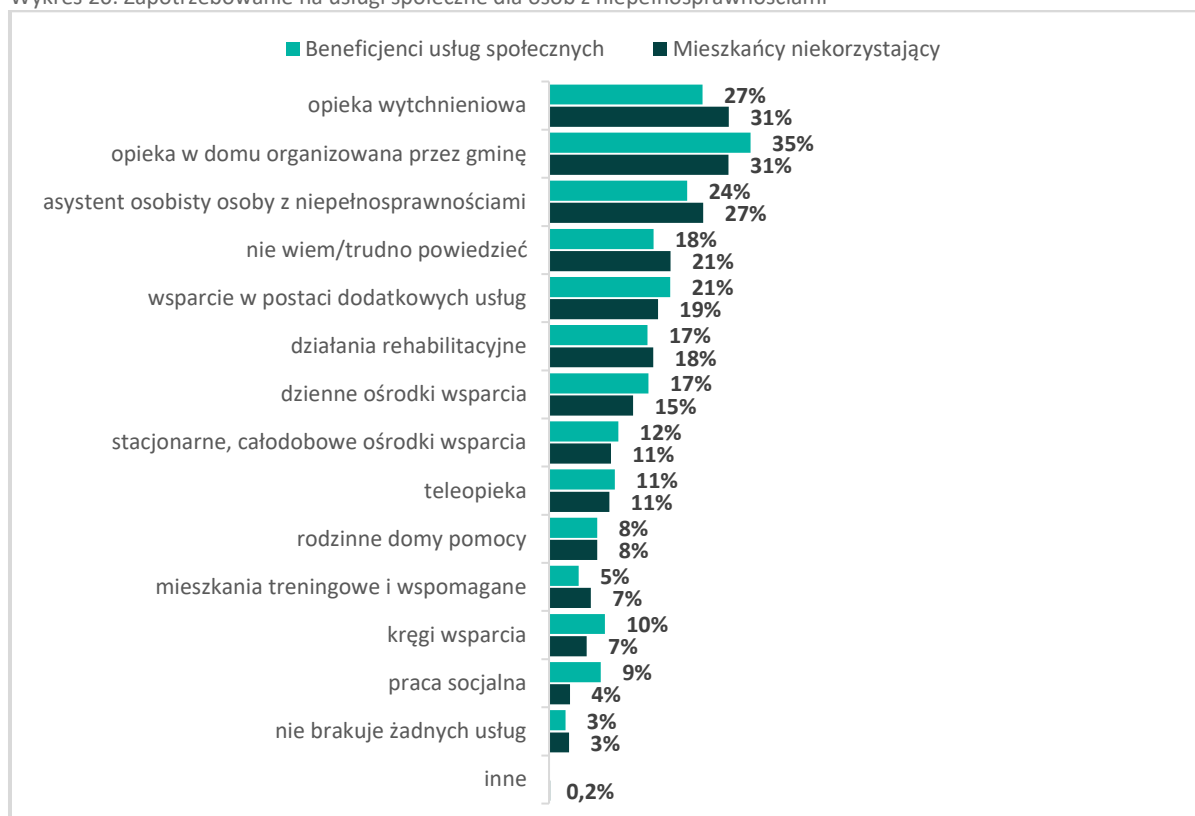
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gmin powiatu sierpeckiego jest trudne (42% beneficjentów usług społecznych, 41% niekorzystających z nich).

Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

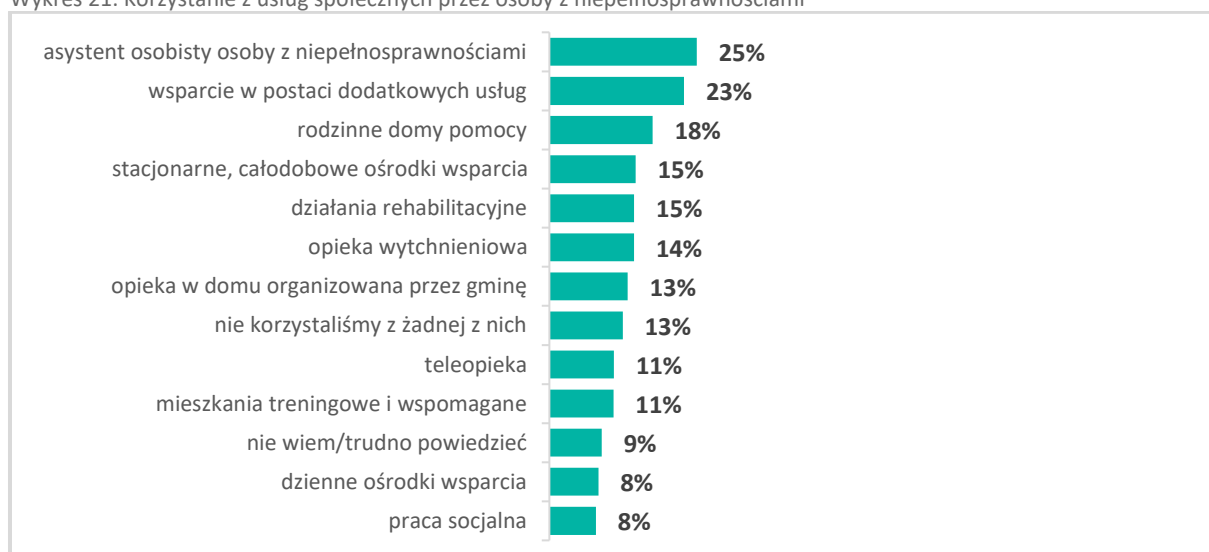

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminy
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami.

Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

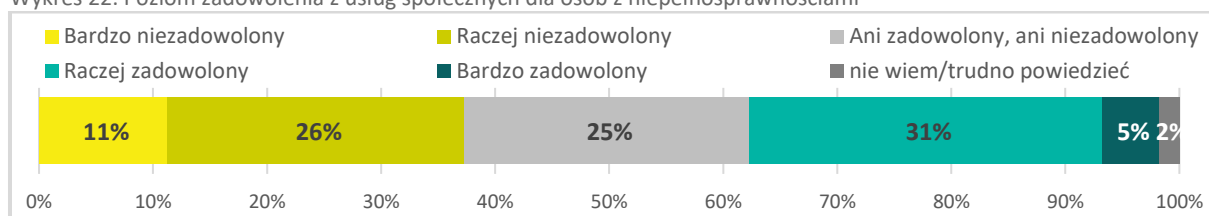

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani uznali, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminach powiatu sierpeckiego osoby z niepełnosprawnościami najczęściej korzystały z następujących usług:

- asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami
- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- rodzinnych domów pomocy.

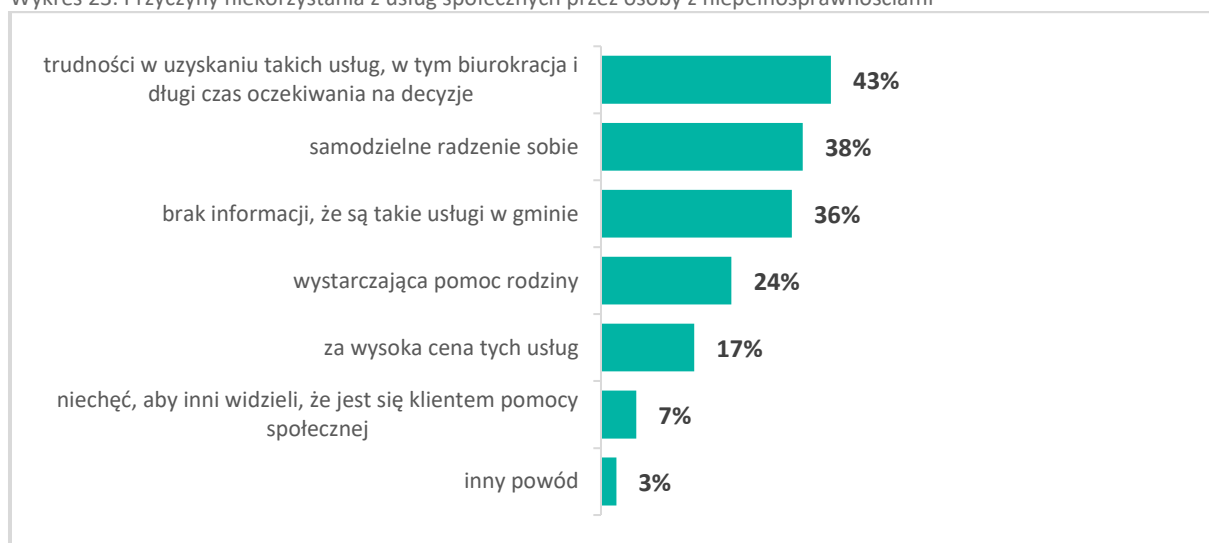
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia mieszkańców korzystających z usług społecznych dla osób starszych na terenie gmin powiatu sierpeckiego na temat zadowolenia z tych usług jest podzielona (37% niezadowolonych do 36% zadowolonych).

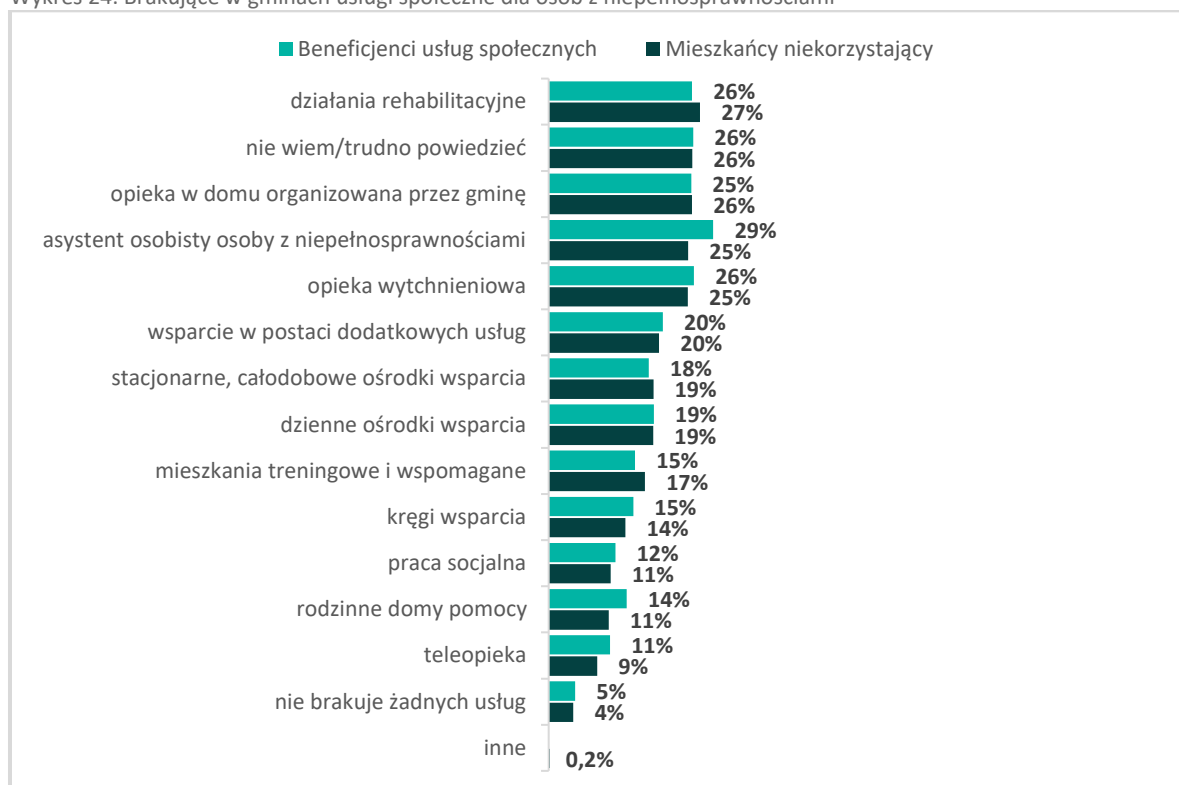
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z niepełnosprawnościami, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały na: trudności w uzyskaniu dostępu do takich usług, w tym biurokrację i długi czas oczekiwania na decyzje (43% badanych), radzenie sobie samodzielnie (38% badanych) oraz na brak informacji o świadczeniu takich usług w gminach (36% badanych).

Wykres 24. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

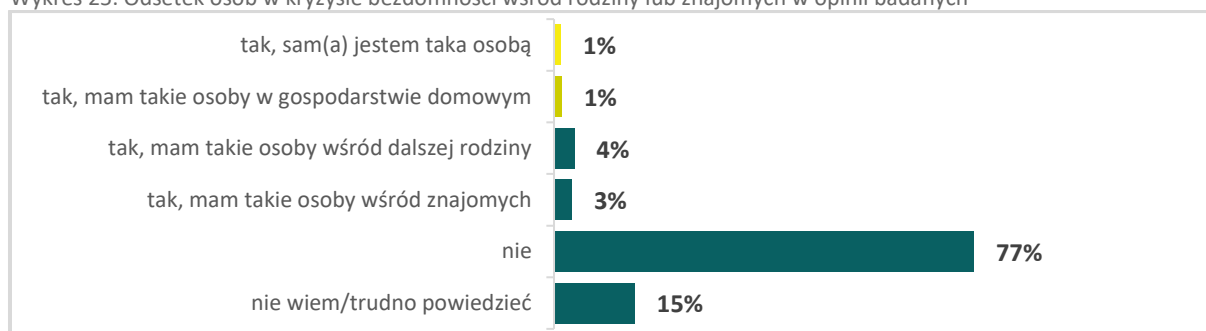
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- działania rehabilitacyjne
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminy
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

3. Usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie bezdomności.

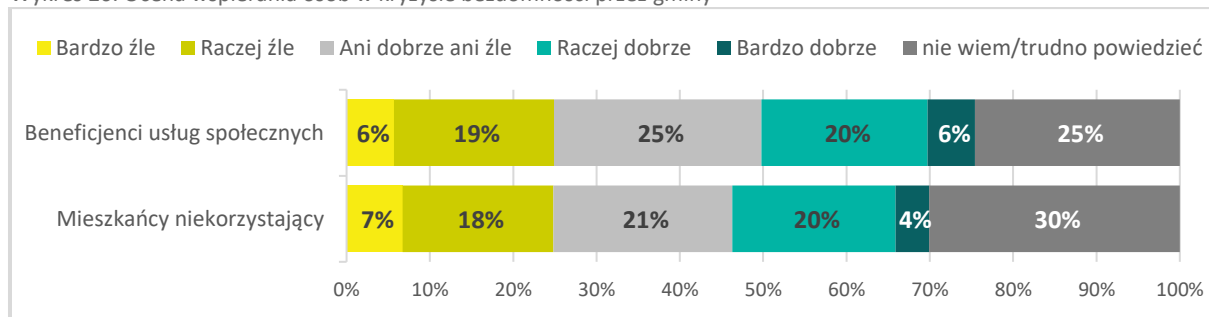
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego 1% stanowiły osoby w kryzysie bezdomności. Dodatkowo 1% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 4% badanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny, natomiast 3% badanych wskazało na takie osoby wśród znajomych.

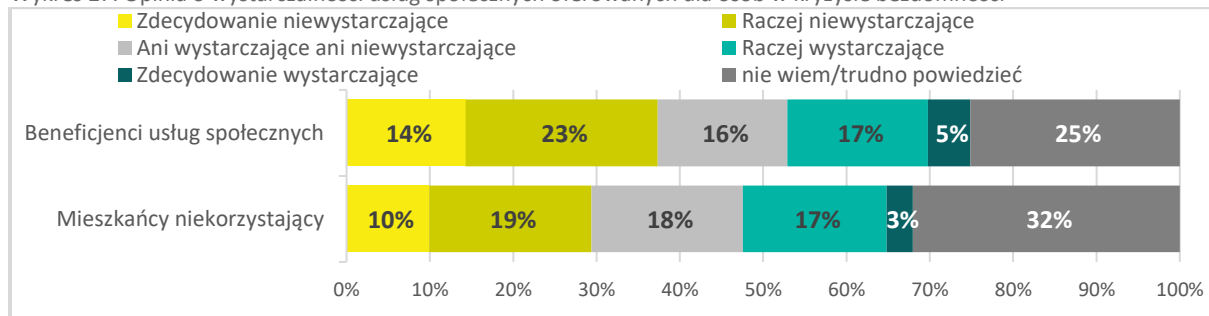
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminy

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminy powiatu sierpeckiego osób w kryzysie bezdomności jest podzielona. Wśród beneficjentów usług społecznych 26% badanych uważa, że gminy dobrze wspierają takie osoby, a 25% badanych uważa, że wspierają źle. Wśród mieszkańców niekorzystających ze wsparcia 25% badanych uważa, że wspierają źle, a 24% badanych uważa, że wspierają je dobrze.

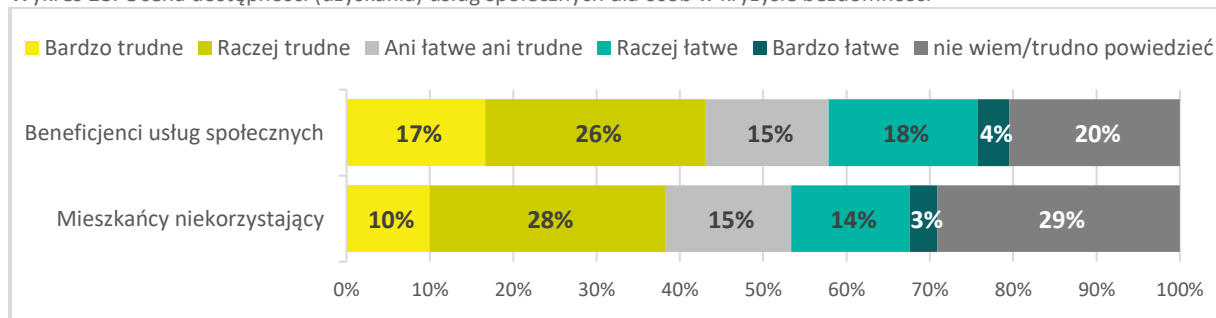
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminy powiatu sierpeckiego są niewystarczające (37% beneficjentów usług społecznych, 29% niekorzystających z nich).

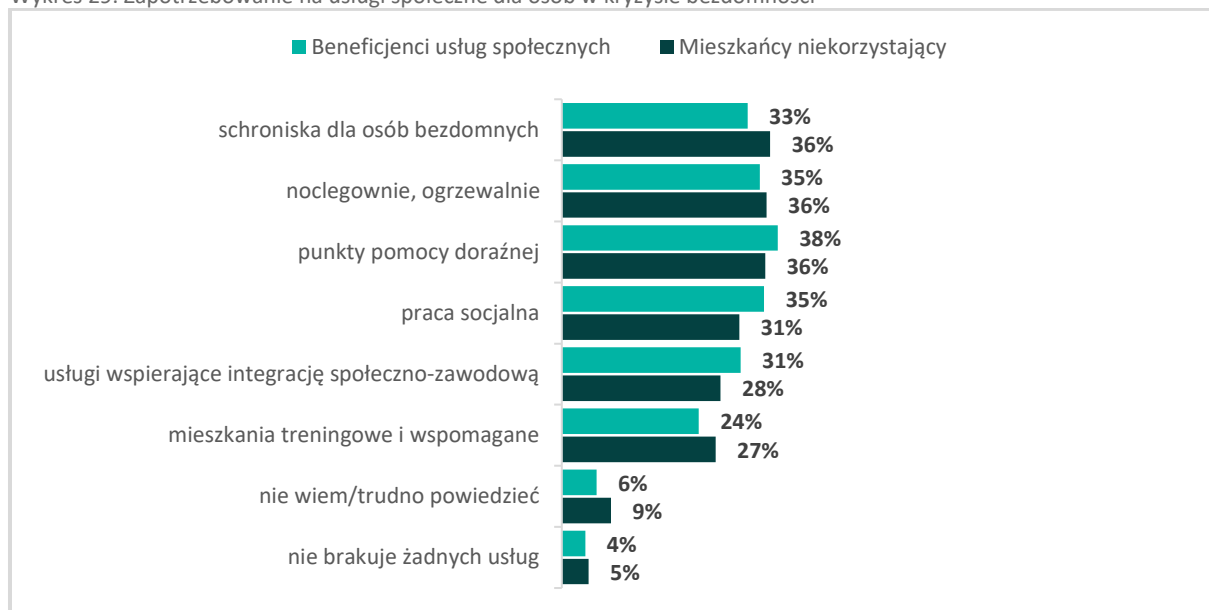
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gmin powiatu sierpeckiego jest trudne (43% beneficjentów usług społecznych, 38% niekorzystających z nich).

Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

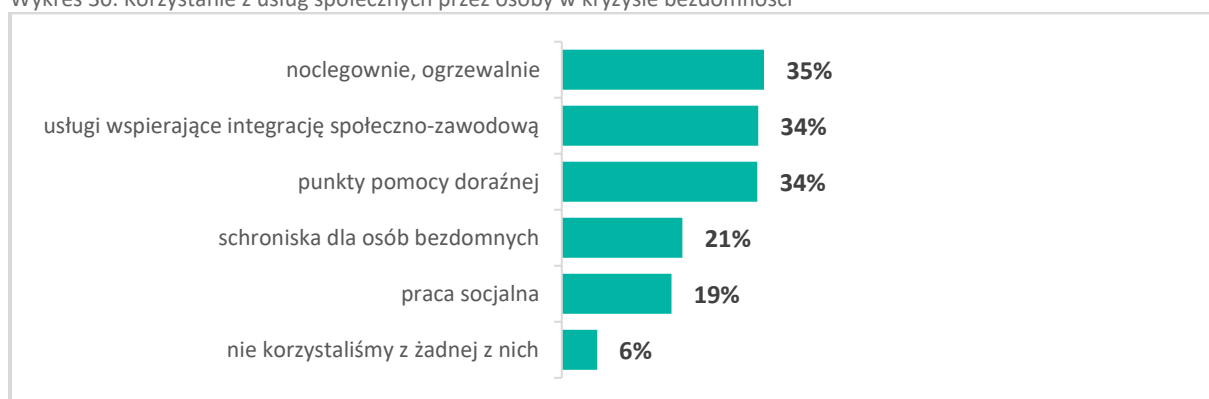

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- punkty pomocy doraźnej
- noclegownie, ogrzewalnie
- schroniska dla osób bezdomnych
- praca socjalna.

Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności

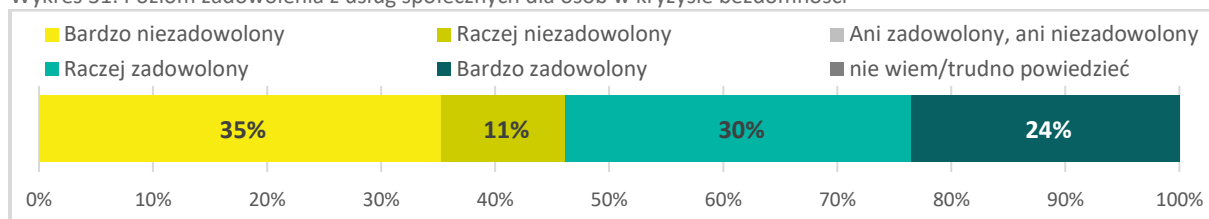
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie bezdomności z terenu gmin powiatu sierpeckiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- noclegowni, ogrzewalni
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową osób w kryzysie bezdomności

- punktów pomocy doraźnej.

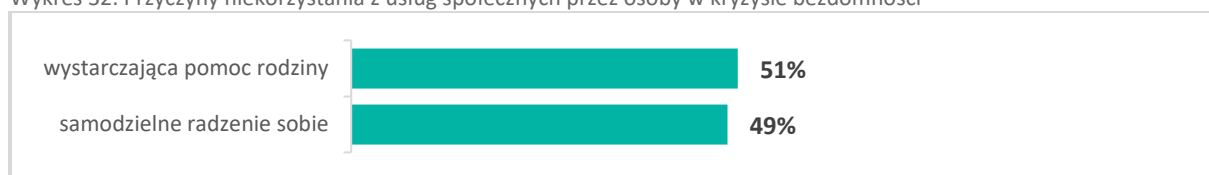
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności korzystające z usług społecznych wyraziły opinię, że są z nich zadowolone (54% zadowolonych do 46% niezadowolonych).

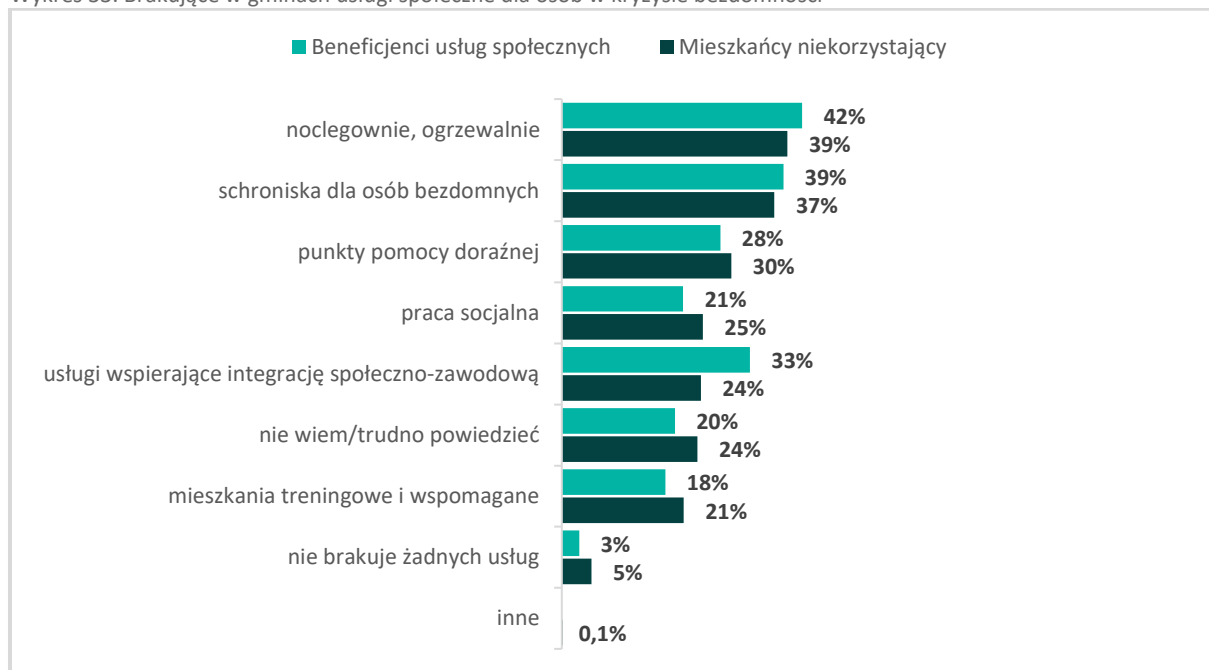
Wykres 32. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności, które nie skorzystały z usług społecznych dla nich przeznaczonych jako przyczynę głównie wskazywały, że wystarczająca jest pomoc rodziny (51% badanych), oraz że radzą sobie samodzielnie (49% ankietowanych).

Wykres 33. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego najbardziej brakuje następujących usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności:

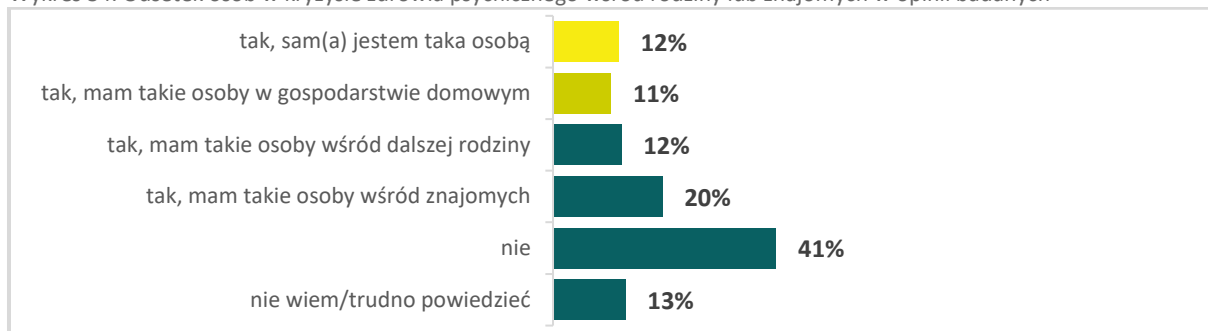
- noclegowni, ogrzewalni

- schronisk dla osób bezdomnych
- punktów pomocy doraźnej.

4. Usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

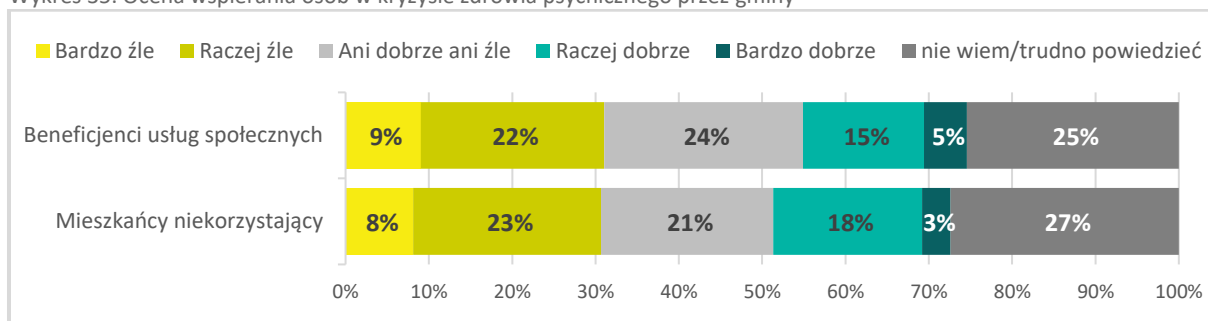
Wykres 34. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców 12% stanowiły osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Dodatkowo 11% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 12% uczestników badania przyznało, że ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 20% badanych ma je wśród znajomych.

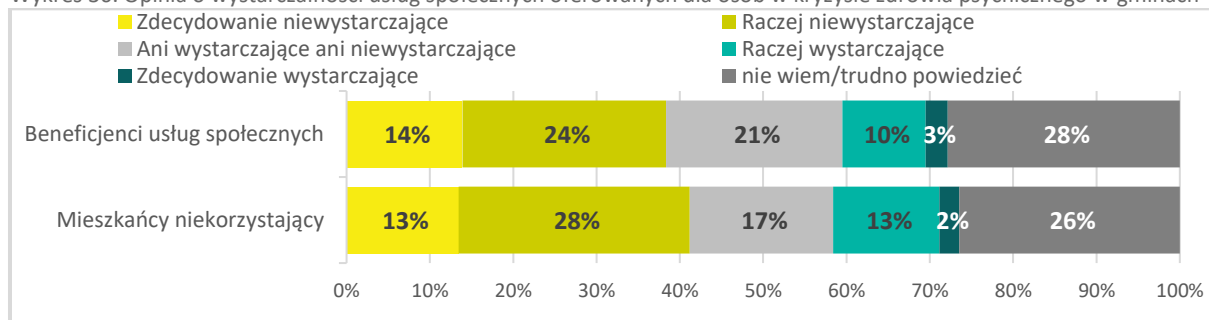
Wykres 35. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu sierpeckiego źle wspierają osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (po 31% beneficjentów usług społecznych oraz niekorzystających z nich).

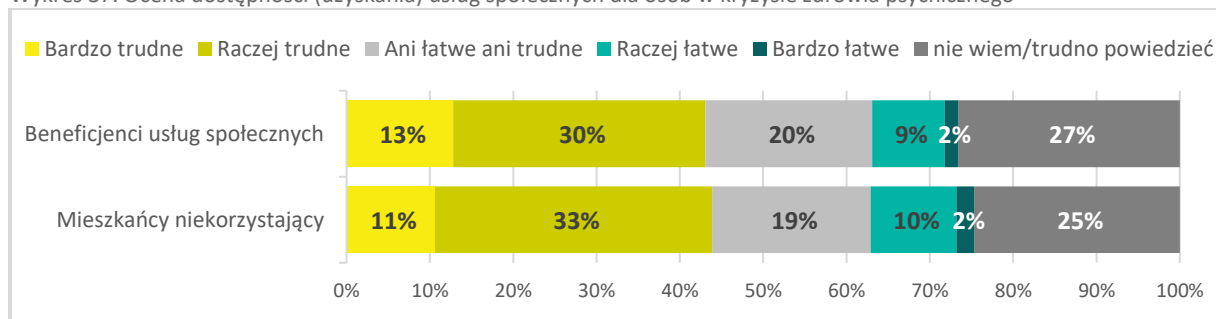
Wykres 36. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminach

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy powiatu sierpeckiego są niewystarczające (38% beneficjentów usług społecznych, 41% niekorzystających z nich).

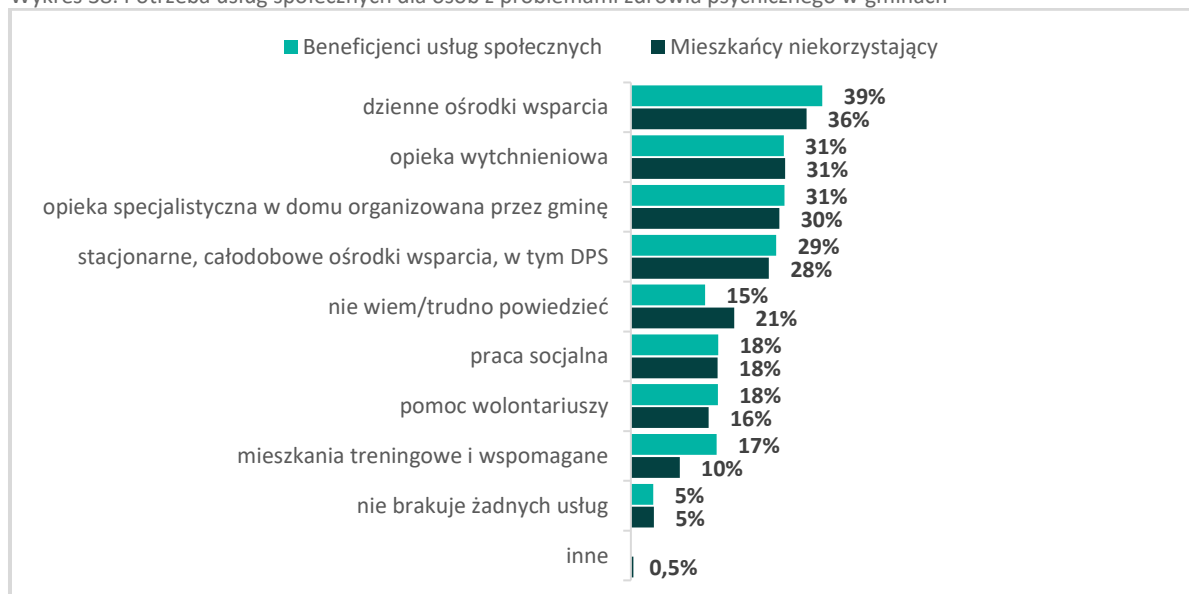
Wykres 37. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gmin powiatu sierpeckiego jest trudne (43% beneficjentów usług społecznych, 44% niekorzystających z nich).

Wykres 38. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminach

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- **dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi**
- **wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)**
- **specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminy**
- **stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.**

Wykres 39. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

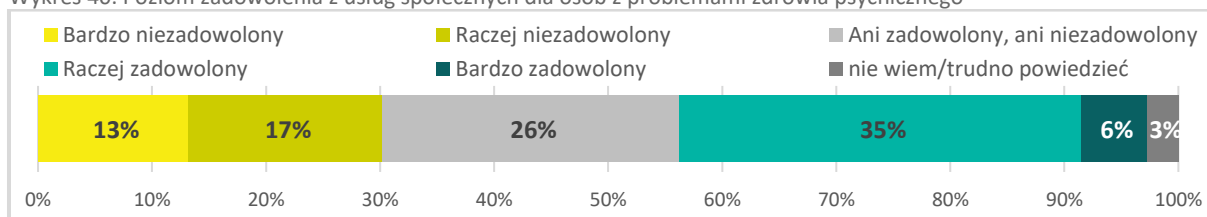

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gmin powiatu sierpeckiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- **dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi**
- **specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminy**
- **pomocy wolontariuszy**
- **wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)**
- **stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia.**

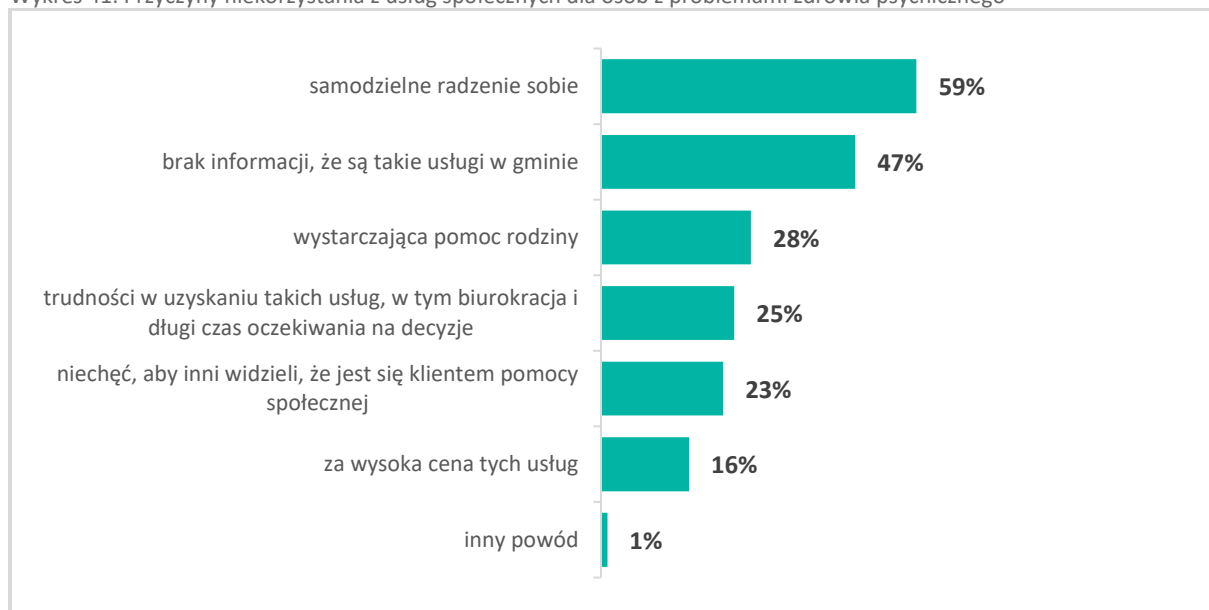
Wykres 40. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gmin powiatu sierpeckiego korzystających z usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego większość wyraziła swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (41% zadowolonych do 30% niezadowolonych).

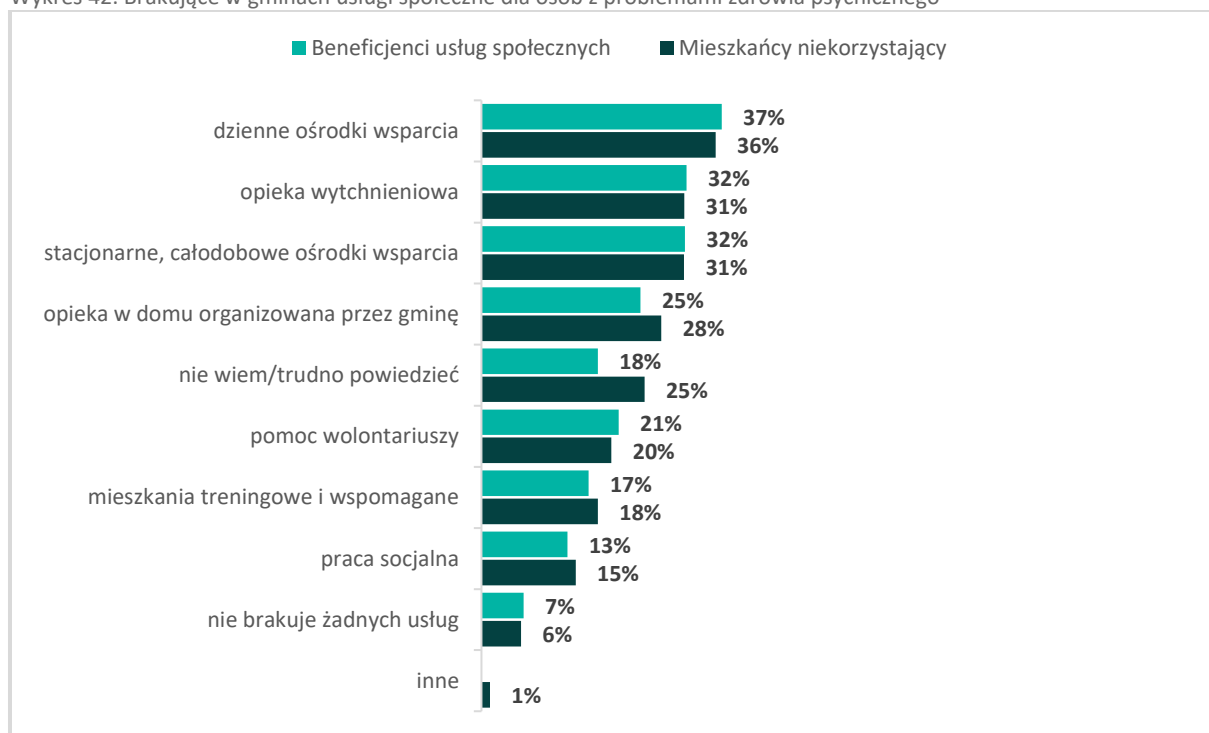
Wykres 41. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z problemami zdrowia psychicznego, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: samodzielne radzenie sobie (59% ankietowanych), brak informacji, że takie usługi są świadczone w gminach (47% ankietowanych) oraz na wystarczającą pomoc rodziny (28% ankietowanych).

Wykres 42. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

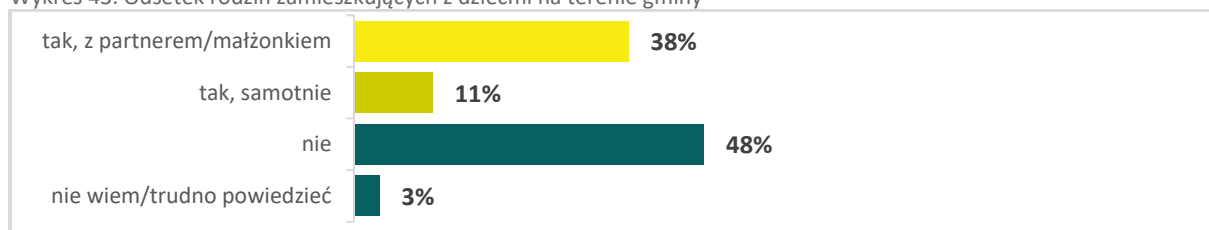
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminy.

5. Usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla rodzin z dziećmi.

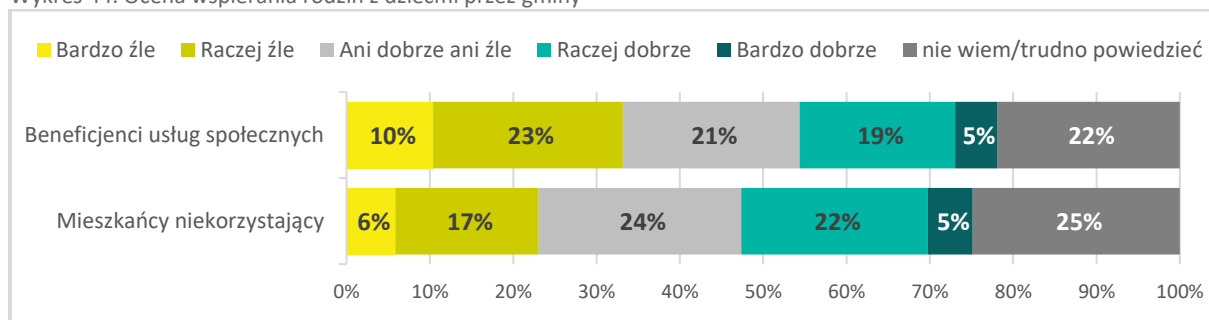
Wykres 43. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu 38% ankietowanych stanowiły rodziny z dziećmi. Dodatkowo 11% uczestników badania przyznało, że mieszka samotnie z dziećmi, natomiast 48% badanych nie posiada dzieci.

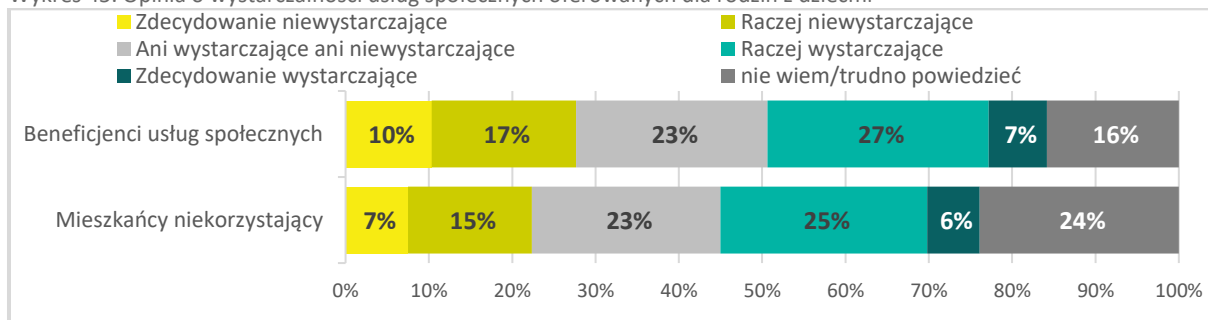
Wykres 44. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminy

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminy powiatu sierpeckiego rodzin z dziećmi jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gminy źle (33% badanych) niż dobrze (24% badanych) wspierają rodziny z dziećmi. Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (27% badanych uważa, że wspierają je dobrze, a 23% badanych uważa, że źle wspierają).

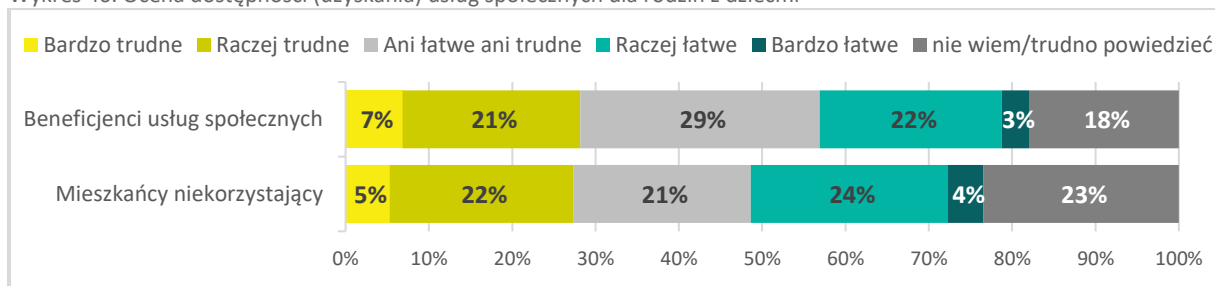
Wykres 45. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminy powiatu sierpeckiego są wystarczające (34% beneficjentów usług społecznych, 31% niekorzystających z nich).

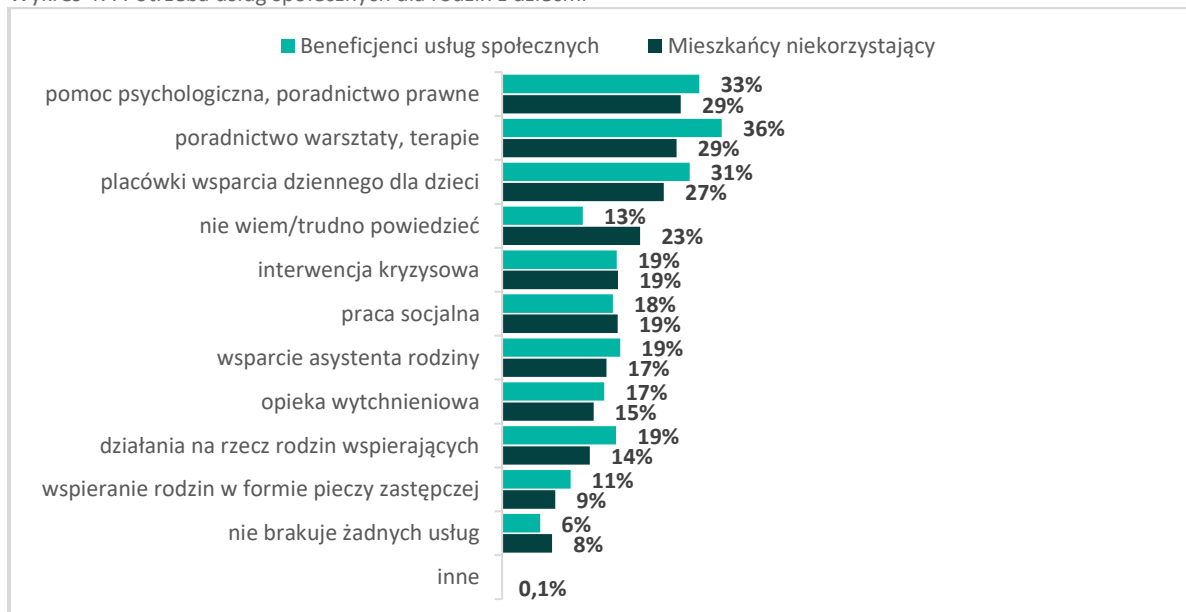
Wykres 46. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gmin powiatu sierpeckiego jest podzielona. Wśród beneficjentów usług społecznych 28% badanych uważa, że są one trudne do uzyskania, a 25% badanych uważa, że są łatwe do uzyskania. Wśród mieszkańców niekorzystających z usług społecznych 28% badanych uważa, że są łatwe do uzyskania, a 27% badanych uważa, że są trudne do uzyskania.

Wykres 47. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi

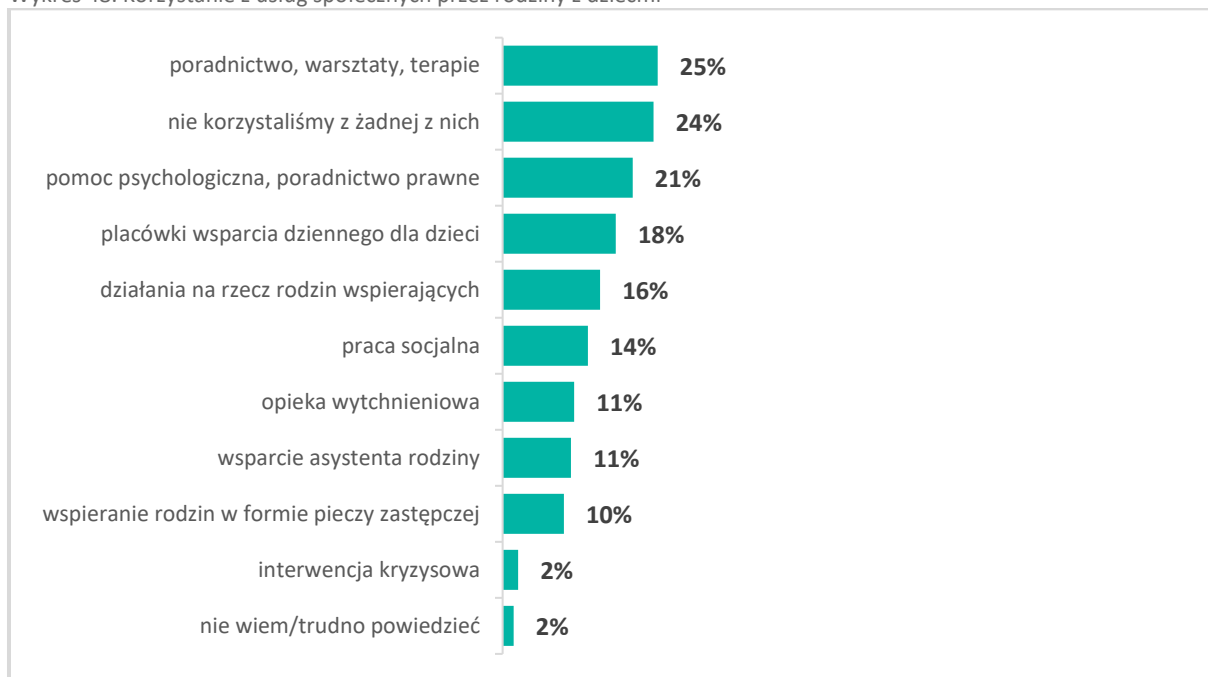

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- poradnictwo, warsztaty, terapie
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci.

Wykres 48. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi

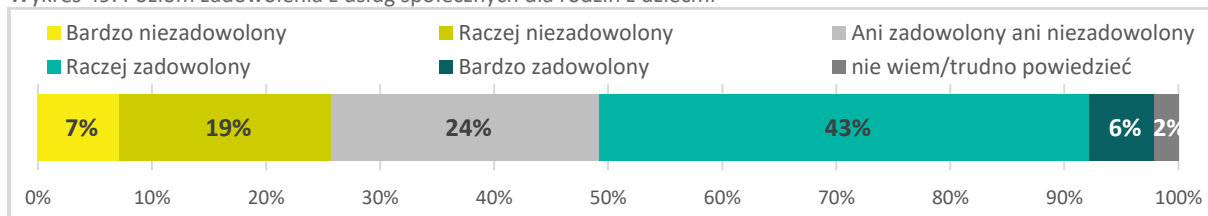

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat rodziny z dziećmi z terenu gmin powiatu sierpeckiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- poradnictwa, warsztatów, terapii
- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- działań na rzecz rodzin wspierających.

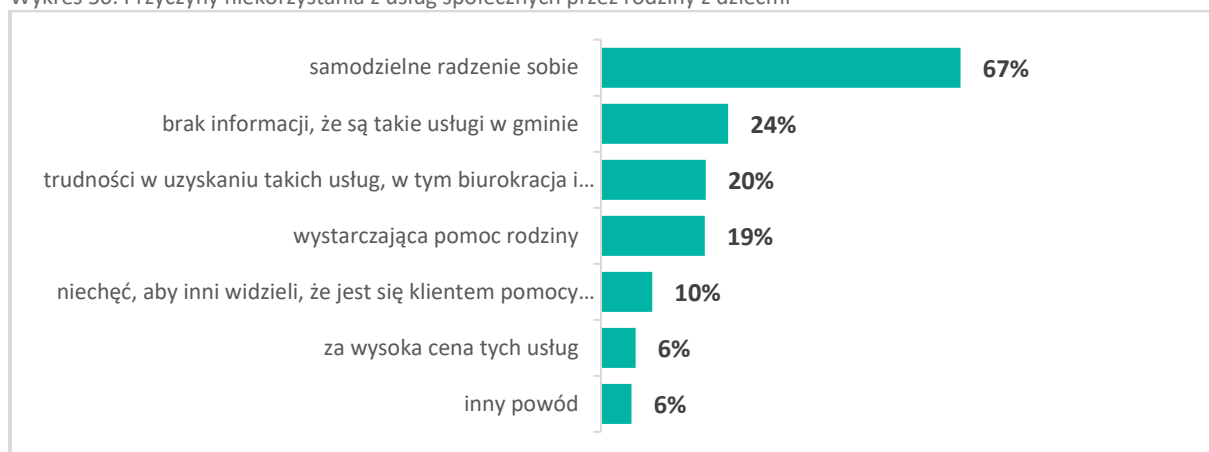
Wykres 49. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gmin powiatu sierpeckiego korzystających z usług społecznych dla rodzin z dziećmi większość wyraziła swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (49% zadowolonych do 26% niezadowolonych).

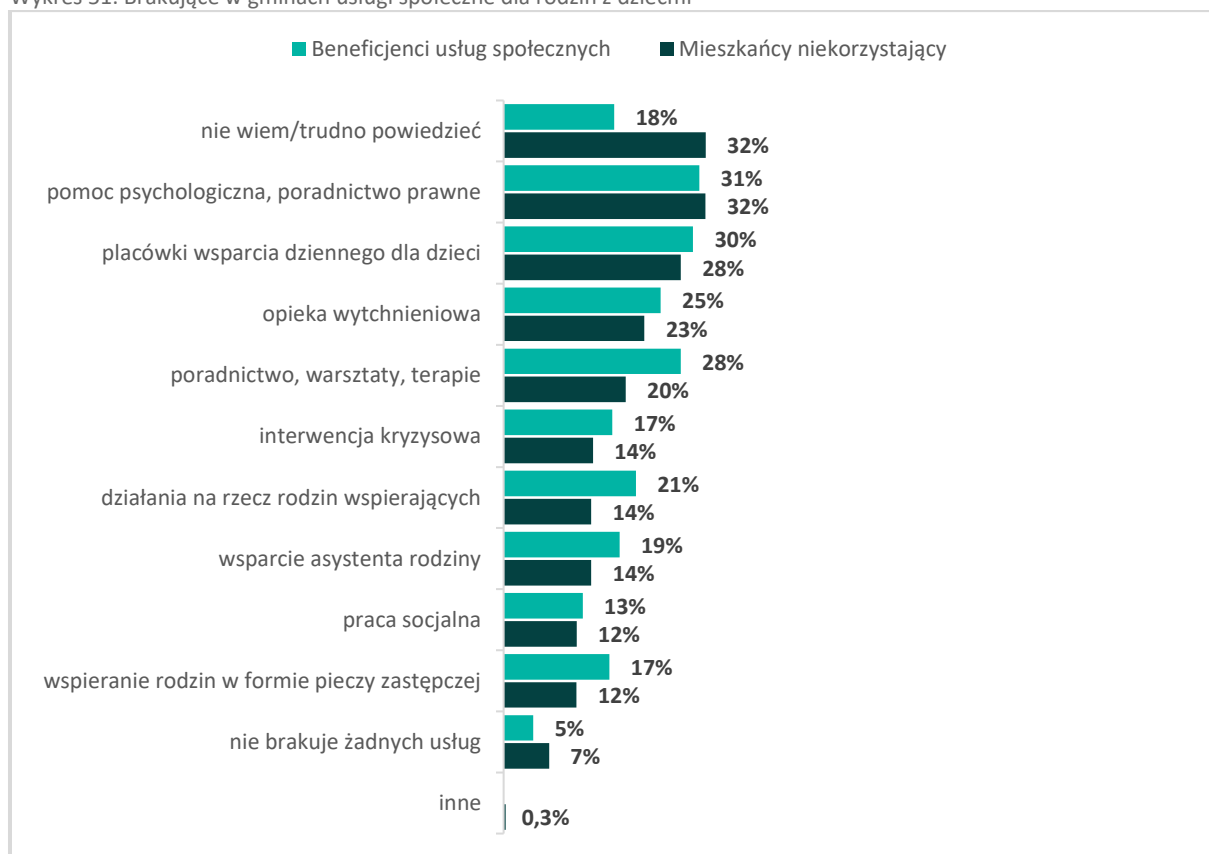
Wykres 50. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Rodziny z dziećmi, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: radzenie sobie samodzielnie z problemami (67% ankietowanych) oraz brak informacji, że są takie usługi na terenie gminy (24% ankietowanych).

Wykres 51. Brakujące w gminach usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

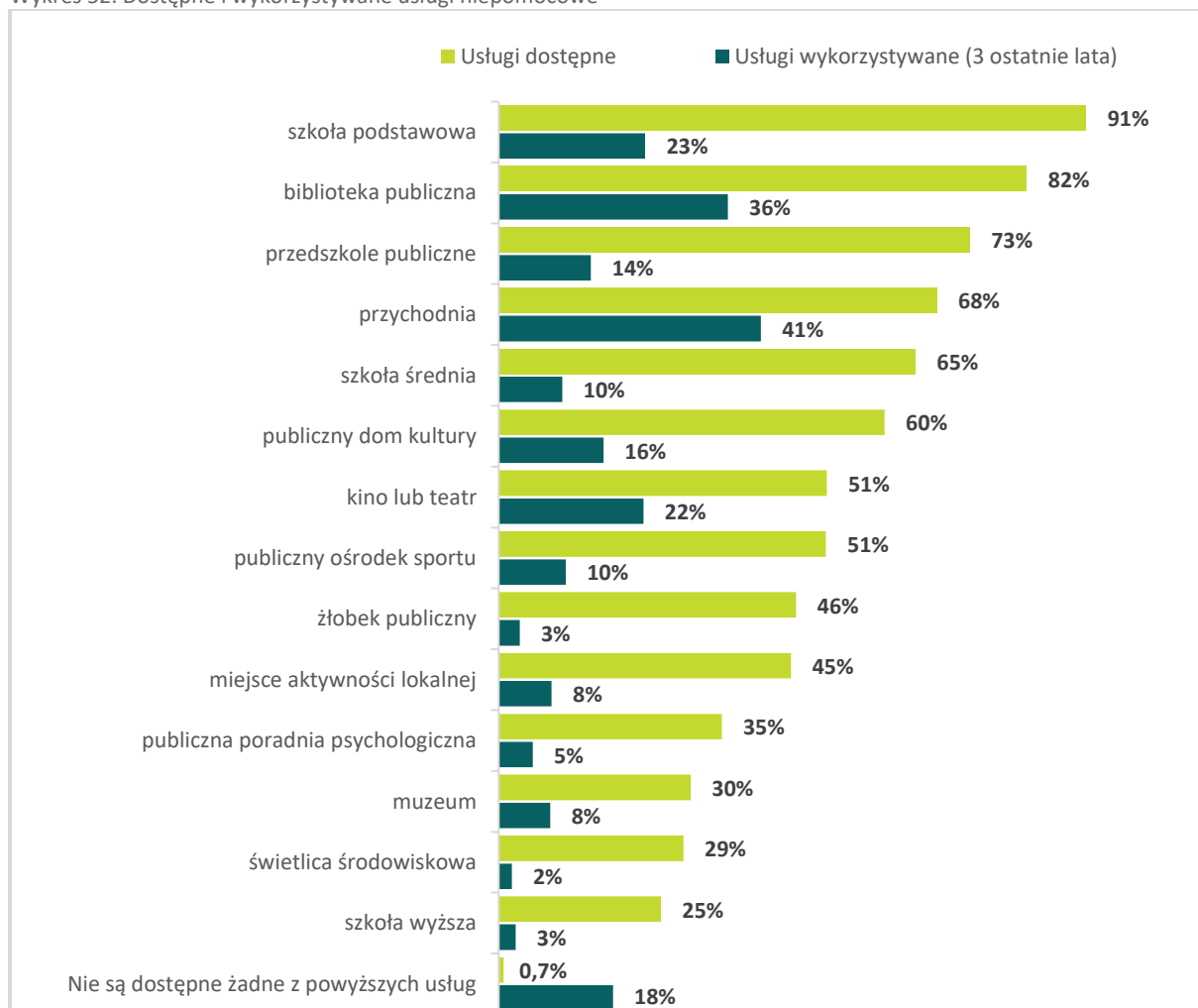
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- poradnictwo, warsztaty, terapie.

6. Usługi niepomocowe dostępne w powiecie

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego o realizowanych na jej terenie usługach niepomocowych.

Wykres 52. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego na jej terenie są dostępne różne niepomocowe usługi społeczne. Najczęściej wskazywane to:

- szkoła podstawowa (91% ankietowanych)
- biblioteka publiczna (82% ankietowanych)
- przedszkole publiczne (73% ankietowanych)
- przychodnia (68% ankietowanych)
- szkoła średnia (65% ankietowanych)
- publiczny dom kultury (60% ankietowanych)

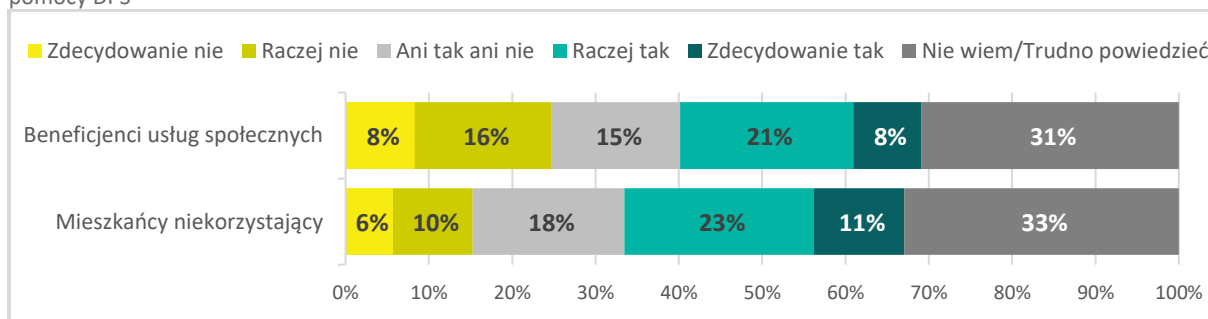
- kino lub teatr (51% ankietowanych)
- publiczny ośrodek sportu (51% ankietowanych).

Natomiast najczęściej wykorzystywaną w ciągu ostatnich 3 lat usługą społeczną według respondentów jest przychodnia (41% badanych) oraz biblioteka (36% badanych).

7. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego o potrzebie zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych.

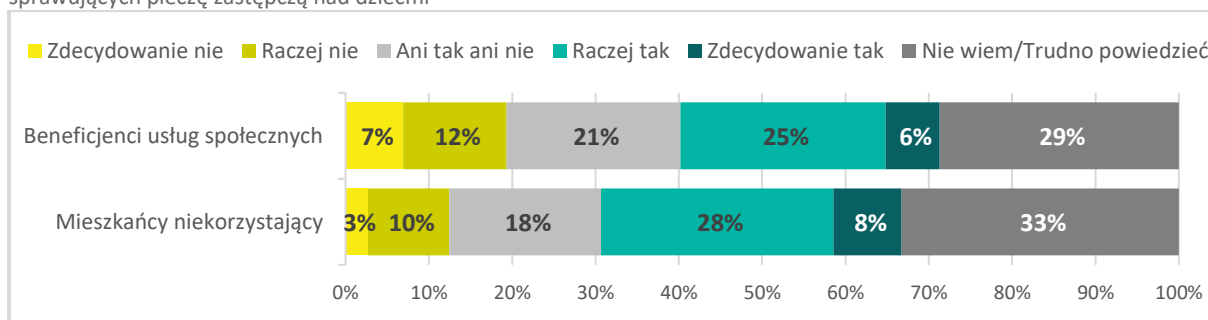
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które potrzebują wsparcia w postaci umieszczenia ich w domu pomocy społecznej wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (29% beneficjentów usług społecznych, 34% niekorzystających z nich).

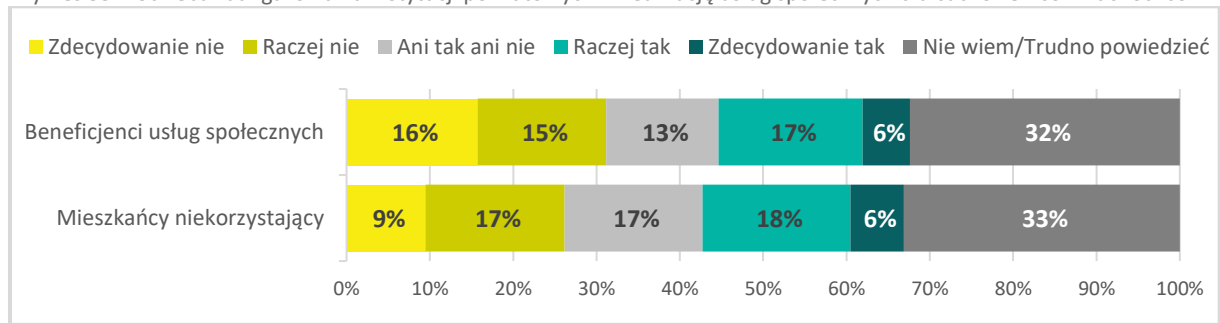
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (31% beneficjentów usług społecznych, 36% niekorzystających z nich).

Wykres 55. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu sierpeckiego przeważa zdanie, że instytucje powiatowe nie powinny wzmacniać działań pomocowych wobec cudzoziemców i uchodźców (31% beneficjentów usług społecznych, 26% niekorzystających z nich).

ROZDZIAŁ III

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO INSTYTUCJI ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI SPOŁECZNE W POWIECIE SIERPECKIM

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

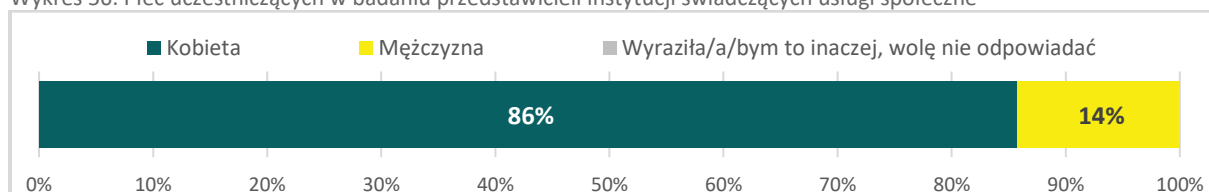
1. Metodologia badania

W ramach niniejszej diagnozy zostało również przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS badanie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w lutym i marcu 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **W powiecie sierpeckim przeprowadzono 14 wywiadów z przedstawicielami ww. instytucji** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie przedstawicieli instytucji). Liczebność jest zbyt mała do wykonania analiz ilościowych ($n < 30$), dlatego dane mają charakter jakościowy.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, stanowiska, stażu pracy, podmiotu prowadzącego, nazwy instytucji. Grupa ta uczestniczyła w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w gminach powiatu sierpeckiego.

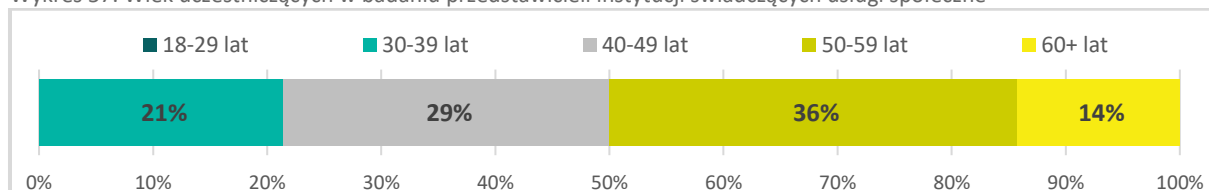
Wykres 56. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu dominującą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 86% badanych).

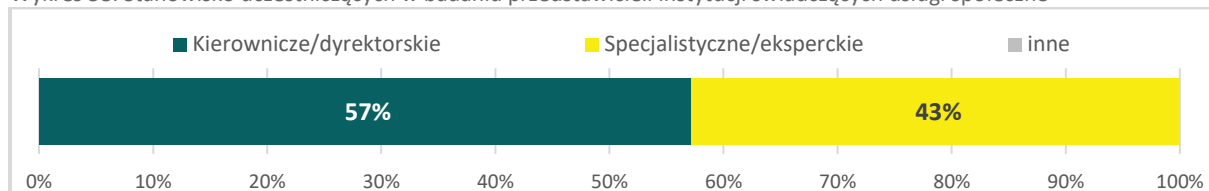
Wykres 57. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów reprezentowali oni cztery grupy wiekowe w przedziałach 30- 39, 40-49 lat, 50-59 oraz 60+ lat, wśród których przeważającą była grupa 50-59 lat (36% badanych).

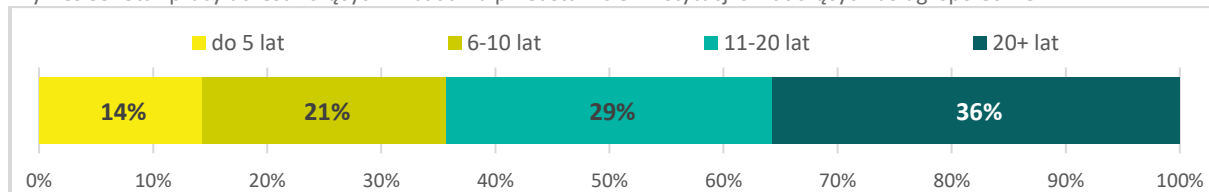
Wykres 58. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stanowiska respondentów reprezentowali oni dwie grupy zawodowe: kierownicy/dyrektorzy oraz specjaliści/ekspersi, wśród których przeważali kierownicy/dyrektorzy (57% badanych).

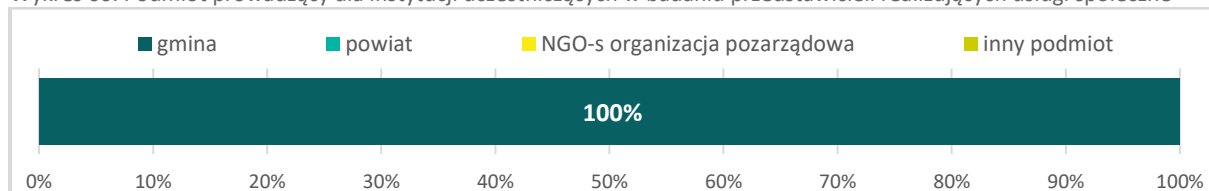
Wykres 59. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stażu pracy respondentów reprezentowali oni cztery grupy doświadczenia, wśród których przeważała grupa 20+ lat (36% badanych).

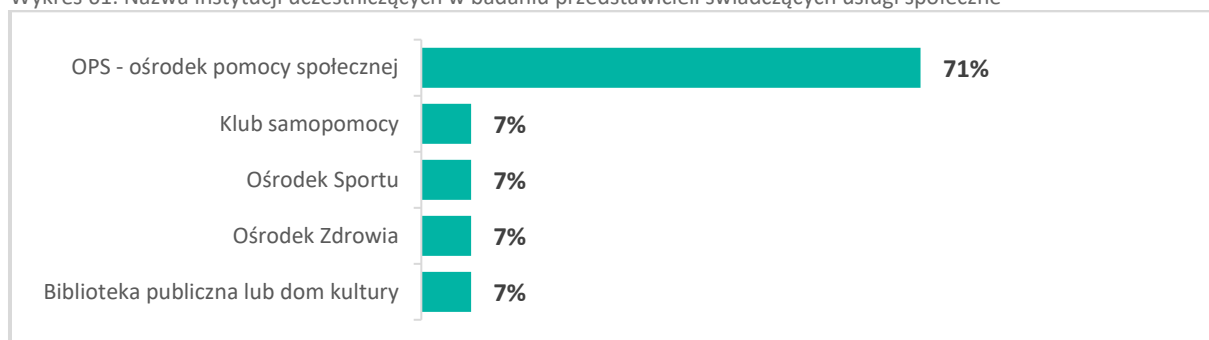
Wykres 60. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku podmiotu prowadzącego dla instytucji uczestniczących w badaniu został zidentyfikowany tylko jeden podmiot i była to gmina (100% badanych).

Wykres 61. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne

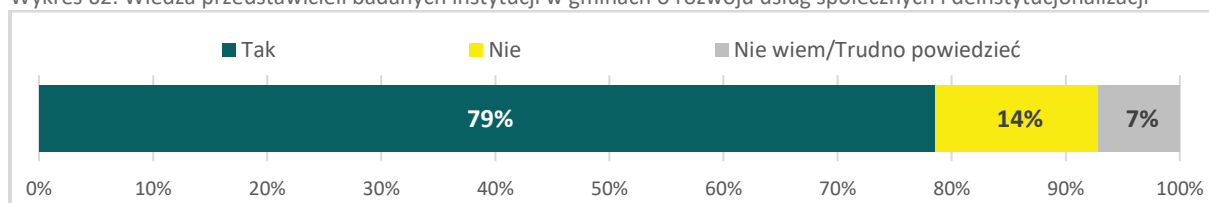
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku nazwy instytucji uczestniczących w badaniu zostało zidentyfikowanych pięć podmiotów, wśród których dominującym był ośrodek pomocy społecznej (71% badanych).

II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne w zakresie ich podejścia do rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

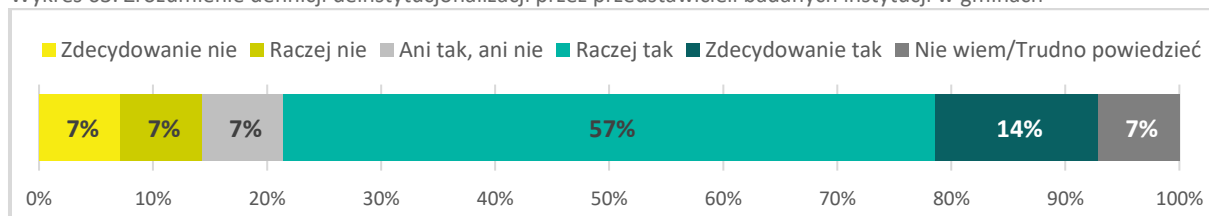
Wykres 62. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminach o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdecydowana większość przedstawicieli badanych instytucji (79% ankietowanych) w gminach powiatu ma wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określaną pojęciem deinstytucjonalizacji.

Wykres 63. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminach

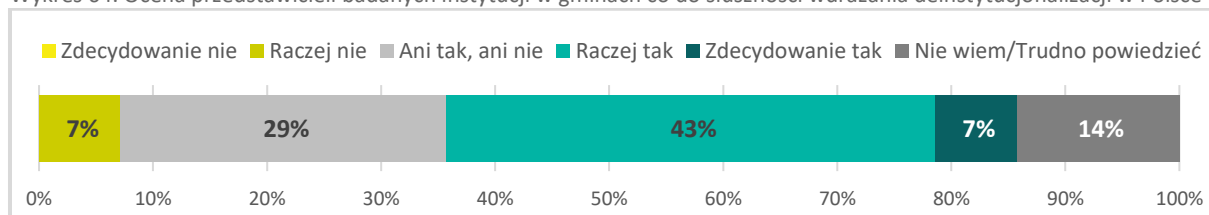

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Deinstytucjonalizacja praktyk pomocowych to proces przechodzenia od organizowania wsparcia opartego na rozwiązaniach zakładowych, w których kluczową rolę odgrywają placówki całodobowe długookresowego pobytu, do organizowania wsparcia w sposób środowiskowy, z wykorzystaniem infrastruktury usług społecznych i innych zasobów społeczności lokalnych

(M. Rymśza, 2022). Ta definicja jest zrozumiała dla zdecydowanej większości (71% badanych) respondentów.

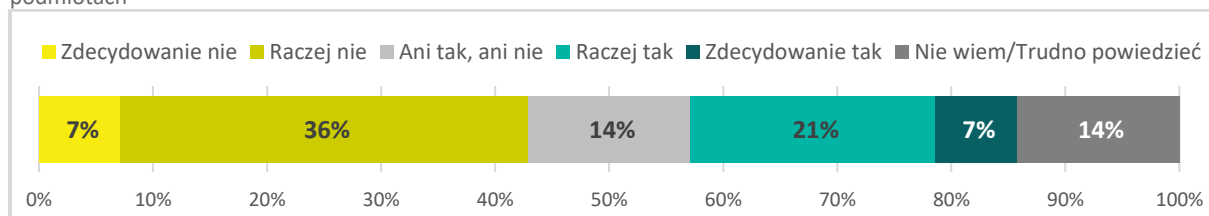
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Połowa przedstawicieli badanych instytucji (50% ankietowanych) podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

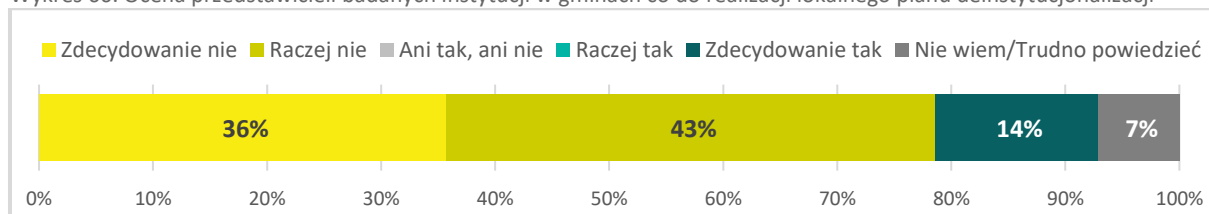
Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele badanych instytucji (43% ankietowanych) przyznają, że ich podopieczni i personel nie wyrażali potrzeby rozwoju środowiskowych usług społecznych w tych podmiotach.

Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji

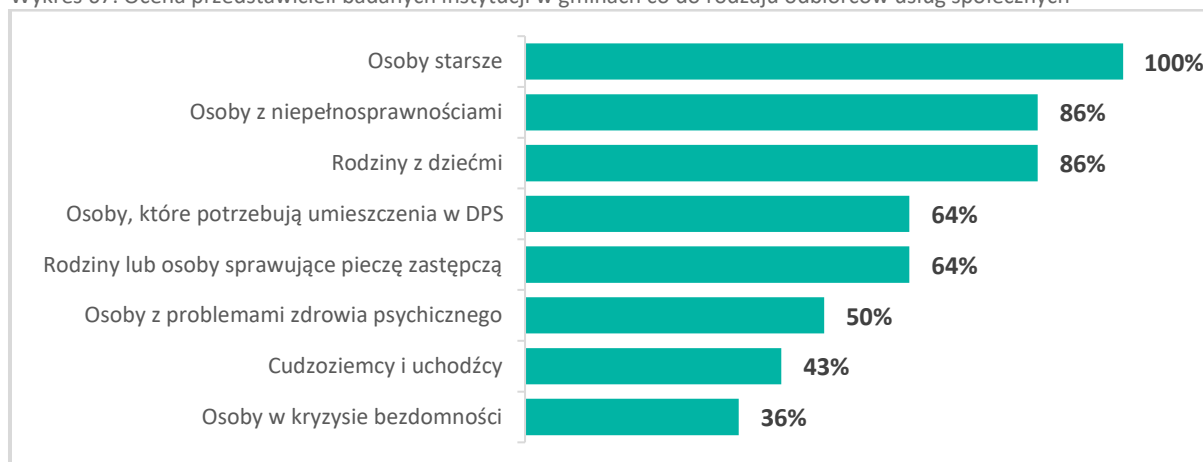
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W 14% instytucji zlokalizowanych w powiecie jest realizowany lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych.

III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne dla poszczególnych grup beneficjentów, a także problemy w rozwoju i gotowości podmiotów do rozwoju tych usług.

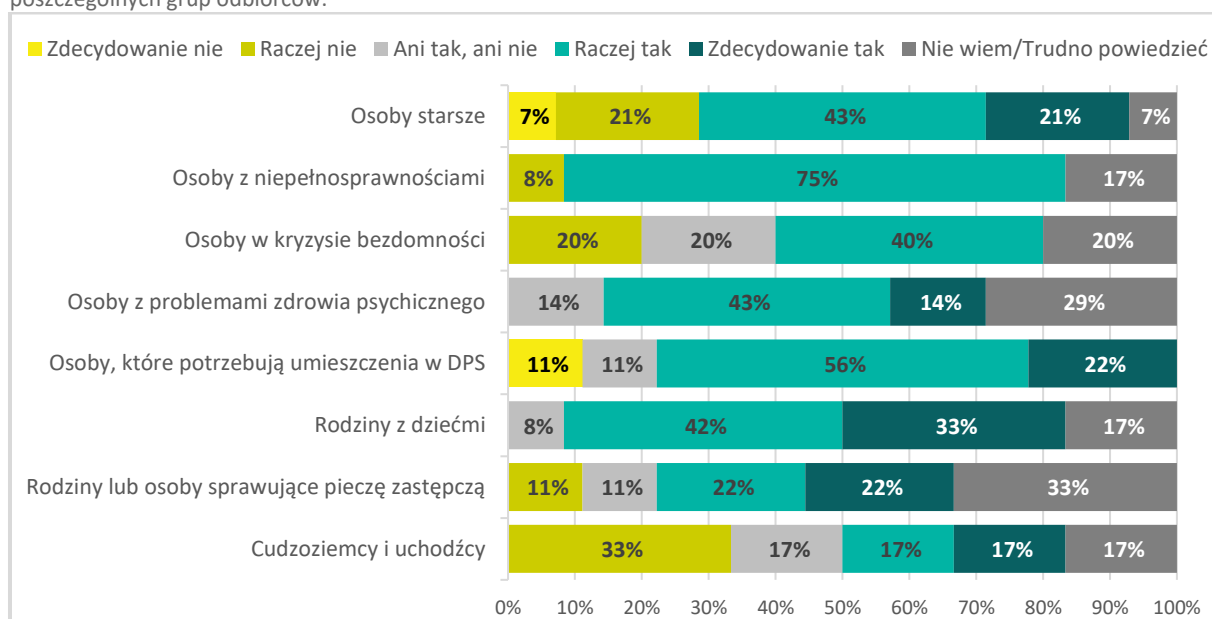
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do rodzaju odbiorców usług społecznych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje świadczą usługi społeczne głównie dla następujących grup: osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz rodzin z dziećmi.

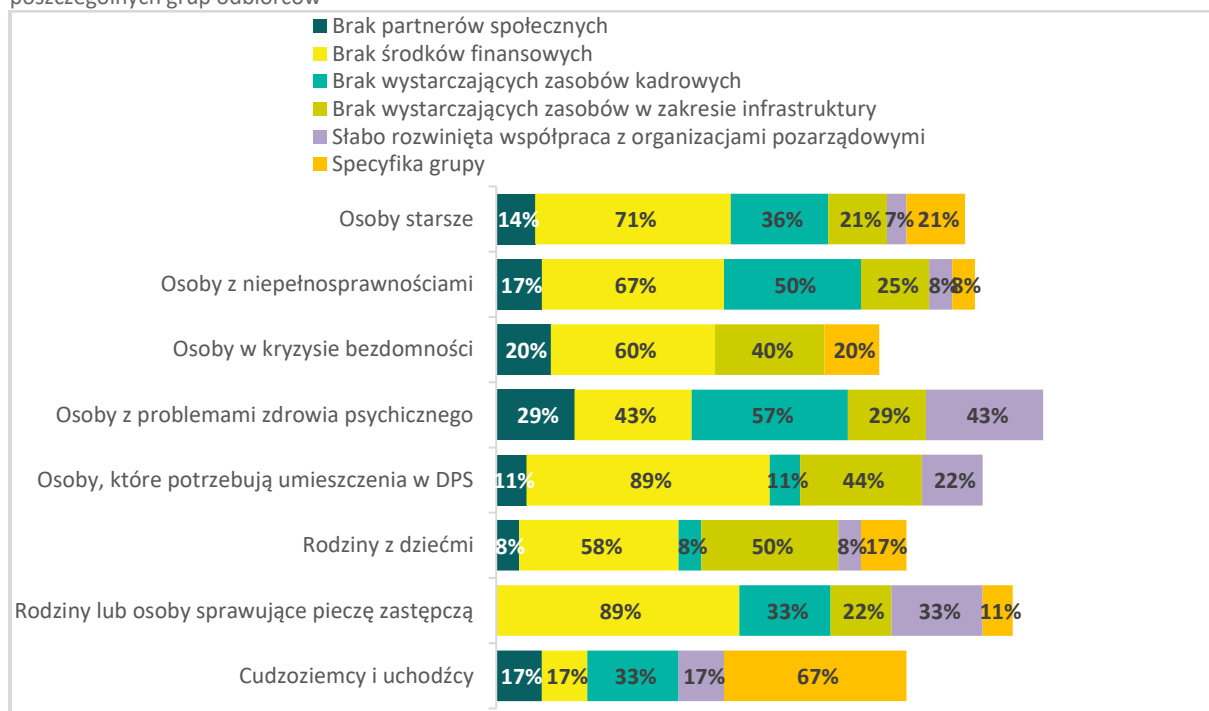
Wykres 68 Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osób, które potrzebują umieszczenia w DPS, osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, rodzin z dziećmi oraz osób w kryzysie zdrowia psychicznego (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

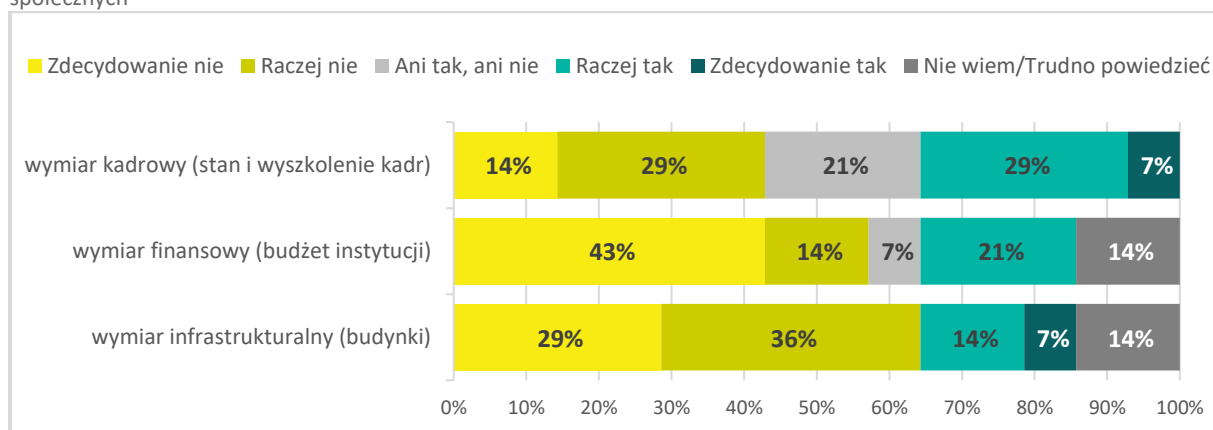
Wykres 69. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w powiecie sierpeckim to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

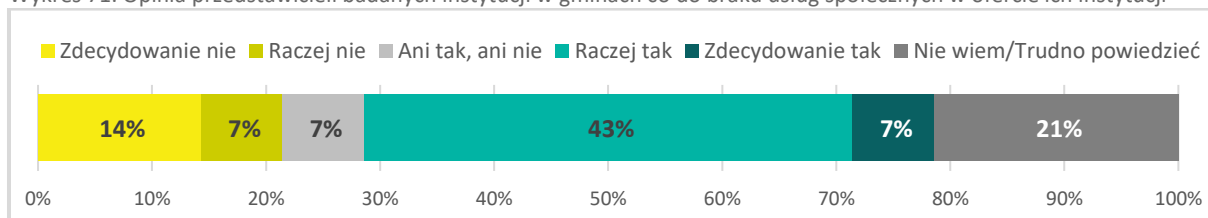
Badane instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – 36% gotowe do 43% niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – 21% gotowe do 57% niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – 21% gotowe do 65% niegotowe.

IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w powiecie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli badanych instytucji w powiecie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

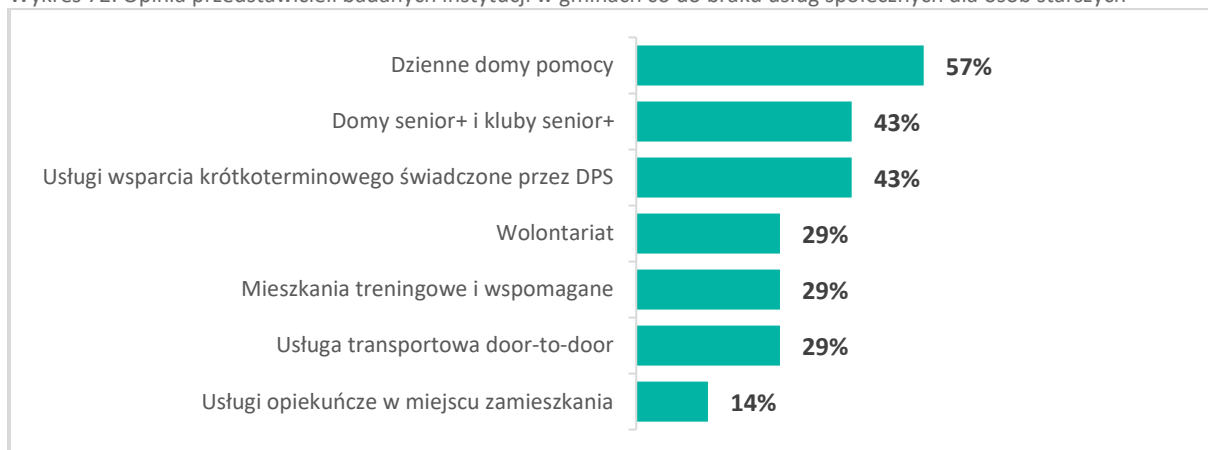
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem połowy (50% badanych) przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje jeszcze jakichś usług, aby lepiej odpowiadać na potrzeby klientów.

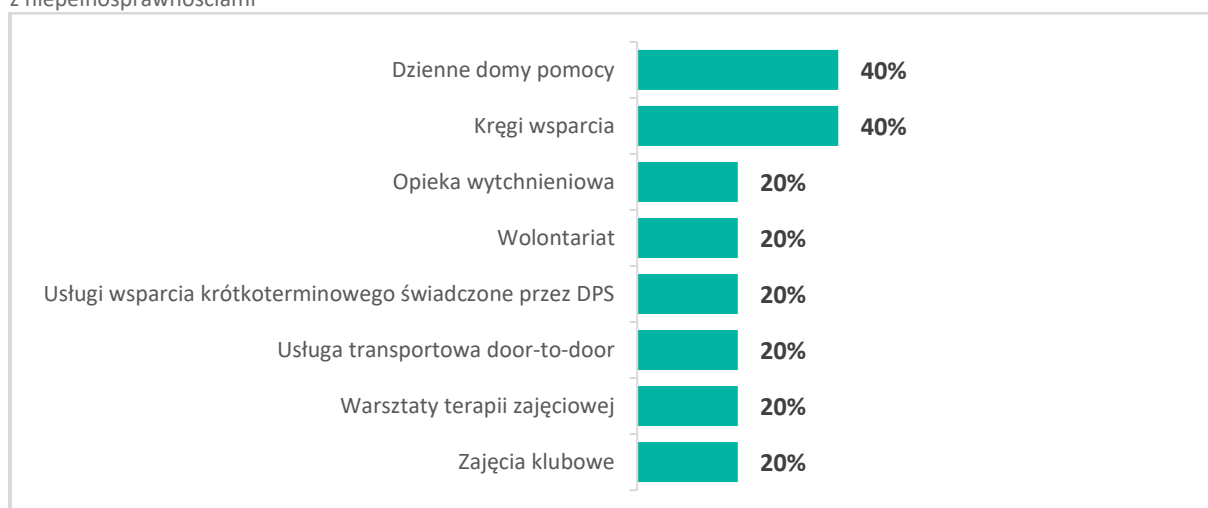
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje głównie usług społecznych dla osób starszych w postaci dziennych domów pomocy, domów senior+ i klubów senior+ oraz usług wsparcia krótkoterminowego świadczonych przez DPS.

Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami przede wszystkim w postaci dziennych domów pomocy oraz kręgów wsparcia.

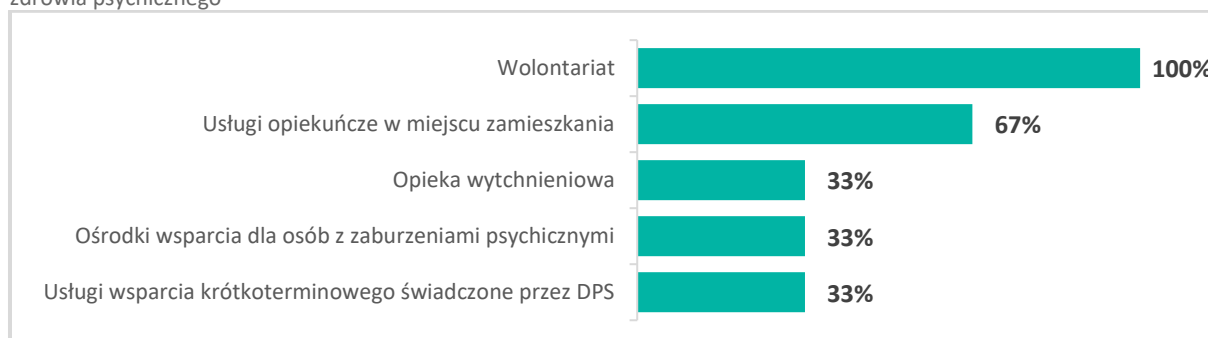
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w postaci: schronisk dla bezdomnych, noclegowni, ogrzewalni oraz mieszkań treningowych i wspomaganych.

Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje głównie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w postaci wolontariatu oraz specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminy.

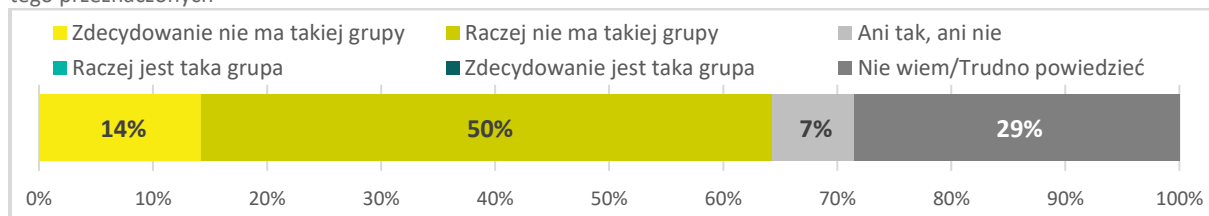
Wykres 76. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje przede wszystkim usług społecznych dla rodzin z dziećmi w postaci dostępu do specjalistycznego poradnictwa, warsztatów, terapii i innych działań wzmacniających rodzinę i podnoszących kompetencje rodzicielskie oraz prowadzenia placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienia w nich miejsc dla dzieci.

Wykres 77. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych

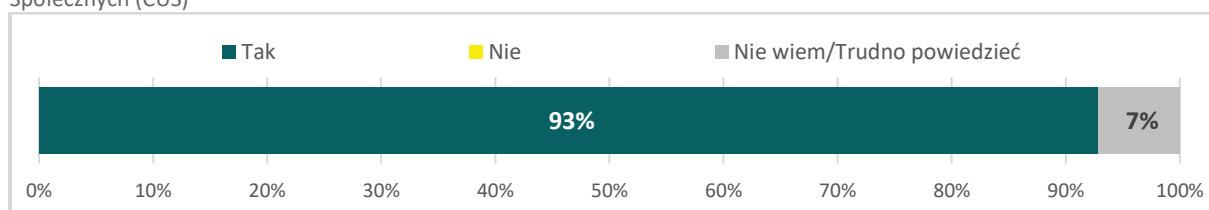
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pracownicy przebadanych instytucji w większości (64% ankietowanych) nie wskazują, że jakaś grupa społeczna nie jest objęta wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS) na terenie powiatu sierpeckiego.

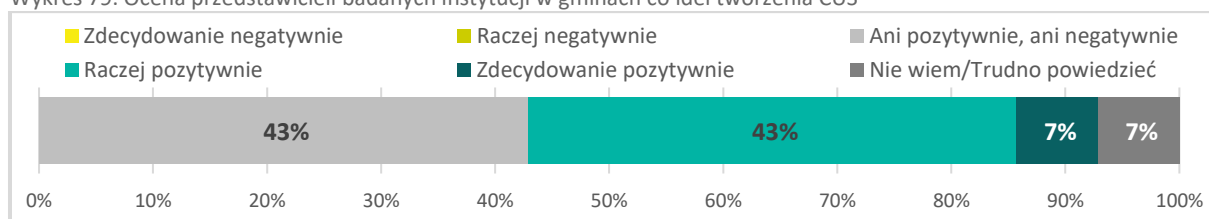
Wykres 78. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Większość przedstawicieli badanych instytucji (93% ankietowanych) w powiecie sierpeckim słyszała o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).

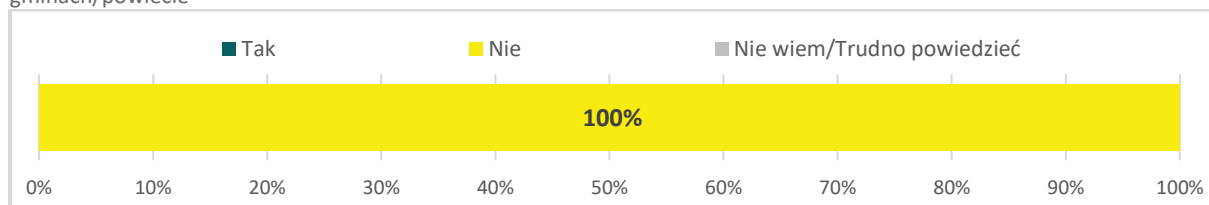
Wykres 79. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do idei tworzenia CUS

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Centrum Usług Społecznych to jednostka organizacyjna gminy utworzona dla jednej lub co najmniej dwóch gmin w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, zgodnie z Art. 9. ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Przedstawiciele badanych instytucji pozytywnie (50% ankietowanych) oceniają ideę tworzenia Centrum Usług Społecznych.

Wykres 80. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminach/powiecie

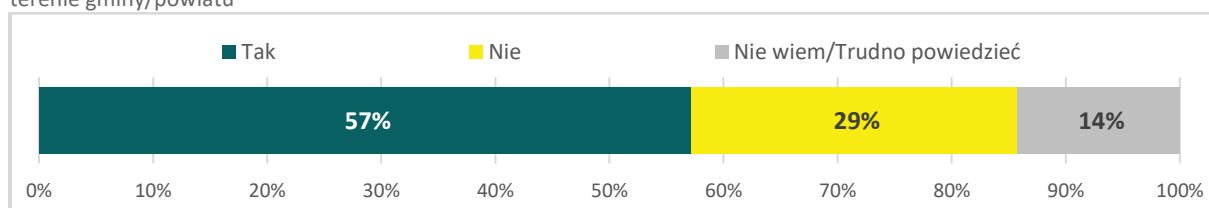
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

100% przedstawicieli instytucji przyznała, że w ich gminach lub powiecie nie funkcjonuje CUS.

VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie powiatu

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gmin powiatu sierpeckiego.

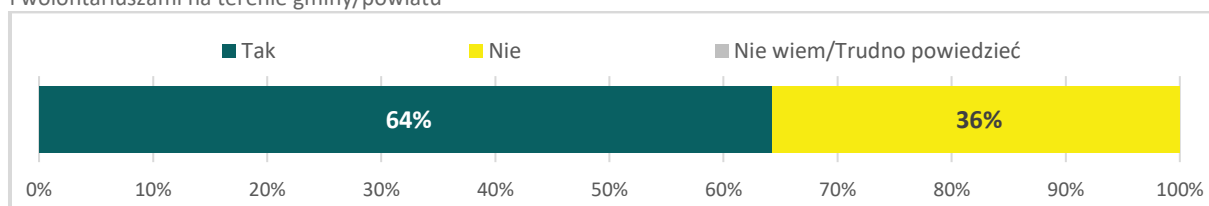
Wykres 81. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Większość (57% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji przyznała, że w ich gminach lub powiecie działają organizacje pozarządowe.

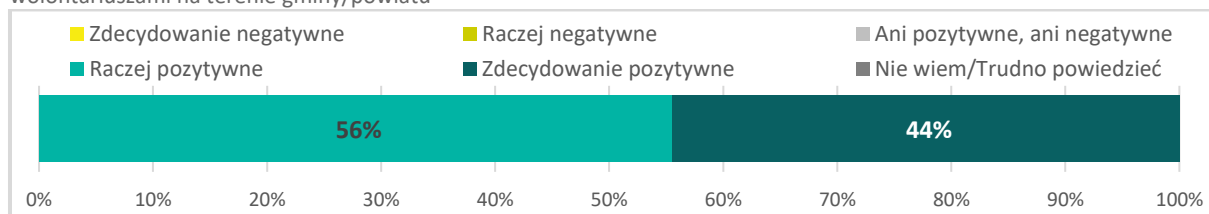
Wykres 82. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Większość (64% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji, którzy mają świadomość działania na ich terenie organizacji pozarządowych, deklaruje doświadczenie współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi.

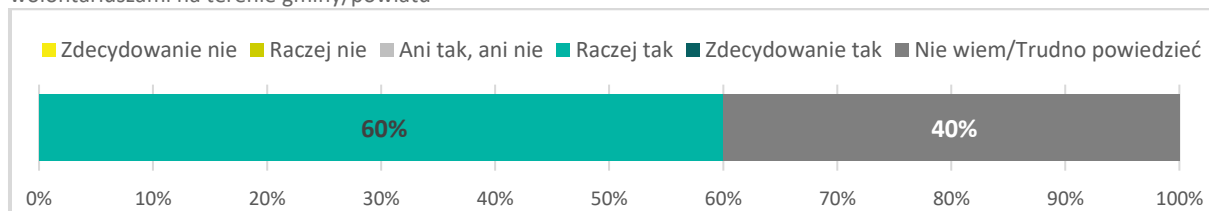
Wykres 83. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu są pozytywne (100% badanych).

Wykres 84. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje, które nie mają doświadczenia współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi byłyby zainteresowane nawiązaniem współpracy z nimi (60% ankietowanych).

SPIS TABEL

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w powiecie sierpeckim w 2023 r.	18
Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w powiecie sierpeckim w 2023 r.	19
Tabela 3. Kapitał społeczny w powiecie sierpeckim w 2023 r.	19
Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie powiatu sierpeckiego	20
Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie powiatu sierpeckiego.....	21
Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie powiatu sierpeckiego według rodzaju prowadzonej działalności	22
Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie powiatu sierpeckiego	22
Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie sierpeckim w 2023 r.	24
Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie sierpeckim w 2023 r w podziale na wiek i płeć	24
Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie sierpeckim w 2023 r.	25
Tabela 11. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie sierpeckim 2023 r.	26
Tabela 12. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 r w podziale na wiek i płeć	26
Tabela 13. Pomoc dla cudzoziemców w powiecie sierpeckim w 2023 r.	31

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów	33
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów	33
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów	33
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów	33
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów	34
Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów	34
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych	34
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminy	35
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych	35
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych	35
Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych	36
Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze	36
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych	37
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze	37
Wykres 15. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób starszych	38
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	38
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminy	39
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami	39
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	39
Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami	40
Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami	40
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	41
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami	41
Wykres 24. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami	42
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	42
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminy	43
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności	43
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności	43
Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności	44
Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności	44
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności	45
Wykres 32. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności	45
Wykres 33. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności	45
Wykres 34. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	46

Wykres 35. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy	46
Wykres 36. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminach	47
Wykres 37. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	47
Wykres 38. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminach	47
Wykres 39. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	48
Wykres 40. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego .	48
Wykres 41. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	49
Wykres 42. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego	49
Wykres 43. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy	50
Wykres 44. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminy.....	50
Wykres 45. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi	51
Wykres 46. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi	51
Wykres 47. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi	51
Wykres 48. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi	52
Wykres 49. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi	52
Wykres 50. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi	53
Wykres 51. Brakujące w gminach usługi społeczne dla rodzin z dziećmi	53
Wykres 52. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe	54
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS	55
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.....	55
Wykres 55. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców	56
Wykres 56. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	57
Wykres 57. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	58
Wykres 58. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	58
Wykres 59. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	58
Wykres 60. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.....	58
Wykres 61. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.....	59
Wykres 62. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminach o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	59
Wykres 63. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminach	59
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce	60

Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach	60
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji	60
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do rodzaju odbiorców usług społecznych	61
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.	61
Wykres 69. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców	62
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych	62
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.....	63
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób starszych.....	63
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.....	64
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.....	64
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego	64
Wykres 76. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi	65
Wykres 77. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych	65
Wykres 78. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)	66
Wykres 79. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do idei tworzenia CUS.....	66
Wykres 80. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminach/powiecie.....	66
Wykres 81. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu	67
Wykres 82. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu	67
Wykres 83. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu	67
Wykres 84. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	67